

Молода Україна

журнал українського демократичного молоді

РІК ВИДАННЯ XXXV

БЕРЕЗЕНЬ — 1985 — MARCH

ч. 342



На святі Шевченка в чернігівськім дитсадку.

Фото С. Циганкова

ISSN 0026-9042



НАШІ ПРЕДСТАВНИЦТВА:

В Канаді:

B. Yaremchenko,
28 Frontenac Rd.
London, Ontario

Gregory Hawryluk
18 Meadowbrook Ave.
St. Catherines, Ont., L2M 7H1

Ihor J. Lysyk
885 Beaufort Ct.
Oshawa, Ont. L1G 7J7

T. Boyko
2582 Cornwall Dr.
Penticton, B.C.
Y2A 6X3

В США:

Головний представник
George Smyk
9559 Patton
Detroit, Mich., 48228

Iw. Ivahnenko,
72 Feather Bed Ln.
Hopewell, N. J. 08525

Leonid Jemetz,
2941 Amboy Road,
Warrens, N. Y. 13164

W. Ponomarenko,
5802 Vandalia Ave. S. W.
Cleveland, Ohio, 44144

У зах. Німеччині:

Mychajlo Ihnatenko
2. Hamburg — Wandsbek,
Lesserstr. — 225
West Germany

В Англії:

A. Bondarenko
78 Kensington Park Rd.
London W. 11, — England

Австралія:

T. Myronenko
P. O. Box 302
Parramatta, N. S. W.
Australia 2150



МОЛОДА УКРАЇНА

MOLODA UKRAINA

Видає Центральний Комітет
Об'єднання Демократичної
Української Молоді.
Голова ЦК: О. ПОШИВАНИК

Редактуре Колегія:

Л. Ліщина, С. Голубенко,
Ю. Криволап, В. Родак,
А. Лисий, О. Пошиваник,
Ю. Смик, О. Харченко,
Л. Павлюк.

Адміністратор Зіна Корець

A Ukrainian Monthly Magazine
Published by the Central Committee
of the Ukrainian Canadian Youth
Association — ODUM

In USA — Association of American
Youth of Ukrainian Descent.

President: A. Poszewanyk

5240 N. Le Claire Ave.
Chicago, Ill. 60630, USA

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

Річна передплата

У США, у Канаді і в Україні ----- 15.00 доларів
Ціна одного примірника: 1.50 дол.

В Австралії ----- 10.00 дол. (австраї.)
Ціна одного примірника: 1. 20 дол.

В Англії і Німеччині ----- 11.00 дол. (америк.)
Ціна одного примірника: 1.25 дол.

В усіх інших країнах Європи ----- 10.00 дол. (америк.)
Ціна одного примірника: 1.00 дол.

В усіх країнах Південної Америки ----- 9.00 дол. (америк.)
Ціна одного примірника: 75 центів (америк.)

Зазначене число після прізвища передплатника означає останнє
число журнала, за яке заплачено передплату.

За зміну адреси просимо присилати поштові значки або інтер-
ціональні купони (International coupons) на суму 50 канадій-
ських центів.

Редакція не приймає матеріалів без підпису автора і застерігає
за собою право скорочувати статті і правити мову, рукописів
не повертає

Статті підписані прізвищем або ініціалами автора не завжди
відповідають поглядам редакції.

За зміст і мову оголошень редакція не відповідає.

Листування з редакцією та адміністрацією просимо слати:

MOLODA UKRAINA,
Box 40, Postal Station "M", Toronto, Ontario, Canada, M6S 4T2

В ЦЮМОУ ЧИСЛІ ЧИТАЙТЕ: Поезії — Т. Шевченко, Л. Павлюк, Ю. Герасименко. М. Вірний — Зустрічі з Америкою. В. Бендер — Улька Петльована. В. Мішалов — Іще про бандуру на Україні сьогодні. А. Козуб — Чарівне Полісся. З праці одумівського ансамблю ім. Г. Хоткевича в Торонто. Ю. Булат — Торонто вшанувало пам'ять І. Багряного. Г. Мельник-Марко — Храмове свято на оселі "Київ". 5-ий кобзарський табір ОДУМ-у на оселі "Україна". Родинна хроніка. Сторінка Юн. ОДУМ-у. Листи до редакції.

Тарас ШЕВЧЕНКО

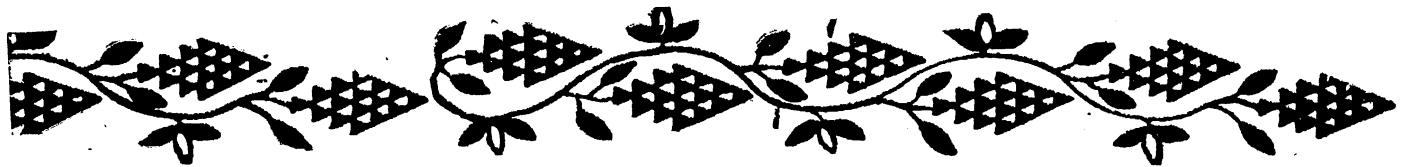
ДОЛЯ

Ти не лукавила зо мною,
Ти другом, братом і сестрою
Сіромі стала; ти взяла
Мене, маленького, за руку,
І в школу хлопця одвела
До п'яного дяка в науку.
"Учися, серденько: колись
З нас будуть люди!" — ти сказала.
А я й послухав, і учивсь,
І вивчився. А ти збрехала!
Які з нас люди?.. Та дарма!

Ми не лукавили з тобою,
Ми просто йшли; у нас нема
Зерна неправди за собою...

Ходімо ж, доленько моя,
Мій друже вбогий, нелукавий!
Ходімо дальнє: дальнє слава,
А слава — заповідь моя.

9. II. 1858
Нижній Новгород



Микола ВІРНИЙ

ЗУСТРІЧІ З АМЕРИКОЮ

Чи зустрічався наш Кобзар з Америкою? Ні, Тарас Шевченко ніколи не був в Америці, але думками він зустрічався з нею не раз і не два. Якими ж були ці його зустрічі не наяву, а в уяві?

Тричі в своєму житті Кобзар України зустрічався з Америкою. Перша зустріч: він сподівався діячів справедливих, з людяними статутами, що забезпечать, як в Америці, свободу кожному особисто і всьому народові.

Шевченка ідеал — республіканський устрій держави "з новим і праведним законом", який проголошено в Америці (в США!) тисяча сімсот сімдесят шостого року творцями Декларації незалежності. Шевченко бажав цього "праведного закону" для своєї поневоленої вітчизни — України. Він запитував:

"Коли
Ми діждемося Вашингтона
З новим і праведним законом?"

Поет зразу ж давав відповідь, яка звучала з вірюю в майбутнє: "А діждемось таки колись."

Це — перша зустріч Кобзаря з Америкою.

Вдруге зустрічався Тарас Шевченко з Америкою тисяча вісімсот п'ятдесяти сьомого року. Звільнений з заслання Тарас Григорович побачив на Волзі пароплав, і привітав його будівника американця Роберта Фултона і винахідника парового двигуна Джеймса Ватта такими словами:

"Великий Фультоне й великий Ватте! Ваша мо-

лода дитина, що росте не днями, а годинами, незабаром пожере канчукі, престоли й корони, а дипломатами й дідичами тільки закусить, пограється, як школляр з цукерком. Те, що почали у Франції енциклопедисти, те довершить по всій нашій планеті ваша колосальна геніяльна дитина. Моє пророцтво безсумнівне."

З такою певністю говорив Тарас Шевченко про свою другу зустріч з Америкою.

Втретє зустрінувся Тарас Григорович Шевченко з Америкою в листопаді тисяча вісімсот п'ятдесяти восьмого року, відвідуючи Петербурзький театр. Він захопився грою американського актора, негра Олдріджа, незвичайно талановитого виконавця героїчних ролей у трагедіях Шекспіра. Олдрідж і Шевченко стали нерозлучними. Художник Мікешин, свідок їх зустрічів у театрі і в домі графа Федора Толстого, пише у своїх спогадах:

"... вони сиділи на канапі в кутку або ходили, обнявшись, по залі; дочки графині були їм за перекладачок. Знайомство їхнє не позбавлене комізму: Тарас ні слова не знав англійською мовою, а Олдрідж не розмовляв жодною мовою, крім англійської."

Тарас Григорович намалював портрет Олдріджа, який подано в багатьох виданнях "Кобзаря". І цей портрет, ніби, нагадує нам про третю зустріч його з Америкою.

Віталій БЕНДЕР

УЛЬКА ПЕТЛЬОВАНА

Уривок з повісті-роману "Станція Пугаловська", видана СУЖЕРО, Торонто, 1984

На перших порах мій пастухівський обов'язок зовсім мене не бентежив. Я гнав корову на випас, коли ще всі спали і, опинившись за містом, десь знаходив ласий кутик, пускав Маньку, простиав прихоплений лах, лягав і куняв. Потім спроваджував корову до інших місць і, прилігши, читав якийсь роман. А там дивись — сонце до зеніту добирається, а згодом пасажирський поїзд на Херсон обізветься біля семафору. Пора вертатися додому. Час минав швидко.

Наступного року, ведучи корову по вулиці, я злегка ніяковів, коли зустрічався із знайомими школярами, особливо дівчатами. А в 1937-му році пастухівська професія стала моїм бичем — я страшенно соромився, ніяковів і просто не знати куди подітися, коли назустріч ішов хтось, кого я знат. Цоводилося вдаватися до далеких обходів різними вуличками.

Цього тягару сором'язності позбувся я в грудні того ж року, і позбувся досить легко. Восени того року я пішов до 8-ої класи, почав напрасоуввати штани, начесувати чуба, слідкувати за нігтями і уважніше приглядатися до ровесниць в школі.

SIPCO OIL LTD.

HOME COMFORT DIVISION

83 Six Point Road
Toronto, Ontario M8Z 2X3 — Tel. 232-2262

1. Доставляє найкращої якості опалову оливу та дає безкоштовне чищення печей і обслугу
2. Вкладає і фінансує нові печі ("форнеси")
3. Вкладає прилади до звогчування повітря ("гюмідіфайрс")
4. Все фінансуємо на догідні сплати

— 24-годинна обслуга —

ТЕЛЕФОНУЙТЕ ВДЕНЬ І ВНОЧІ:
232-2262

Свої рахунки можете платити безкоштовно у Community Trust Co. — 2299 Bloor St. W.

Провадимо також власні бензинові станції під назвою **SIPCO**. Просимо наших відборців заїжджати до наших **SIPCO** і наповнити авта бензиною.

В юнацькі роки наші смаки і вподобання змінюються з метеорною швидкістю, бо з такою ж швидкістю змінюється наша фізична й психологічна структура. Ось була у нас така школярка, з паралельної класи "Б", називалася Улька Петльована. Таке було непомітне дівча, плаксиве, вредне, з вічними претенсіями, жалями й наріканнями до всіх і вся. Її батько працював черговим на станції. Був одним з тих, що носили червоні кашкети та зустрічали й проводжали поїзди. І жили вони в побутовому крилі станційної будівлі.

Отакою рюмсою, плаксою залишалася вона аж до сьомої класи. Її дражнили "коза", і я не пригадував випадку, щоб при згадці про неї хтось називав її властивим іменем — Уля чи Улька.

І раптом як в казці "коза" перевтілилася в досить пристійну дівчину. Личко її трохи витягнулося, очі побільшали, волосся посвітлішло, стало льонового кольору. Вся вона стала гнучкою, поставною, фігуристою. Замість минулих прискіпувань і дорікань з неї тепер струменем били винахідливість, дотепність і гумор. І на перервах я все частіше й частіше почав зиркати в її бік.

Під кінець листопаду земля засріблила заморозками, а внедовзі, в тихе надвечір'я пішов пухкий, лапатий сніг. За яких три години все місто опинилося під білою пеленою. Остання лекція в школі кінчалася пізно, десь під восьму годину. З гамором і безудержною радістю, що її завжди зроджує перший сніг, ми висипали на вулицю. Чар нашої зими ще полягає в тому, що вона завжди приходить у тихий, сонний вечір. Безшумно опадає сніг, стоять застиглі дерева, незрівняна свіжість довкруги, пухкий підстил під ногами і, напрочуд дуже тепло. Так і хочеться виставити обличчя до цілющих дотиків холодних сніжинок, що лініво осідають з висот. І коли життя твоє ще й п'ятнадцять обертів не встигло зробити навколо сонця, і коли на очах твоїх світ наново зодягається в чисту, білу сорочку, то в душі м'яким передзвоном озивається поклик до чогось чарівного, ще незбагненого.

Боротьба в сніжки почалася стихійно. Пучки снігу полетіли на всі боки, в кожну постать. Кілька разів я вганявся між дівочий гурт і шугав очима за Улькою, але її ніде не було видно. Я кидав сніжку навмання в дівочий вереск і швидко ліпив нову в надії, що цього разу знайду її і сипну холодного снігу за комір.

Дівчат було багато, всі верещали й кричали, але Ульки не було. Захеканий і дещо розчарований, я підібрав книжки і рушив до "Кристалу", щоб ще встигнути на останній сеанс та почути новини від Мики і його помічника. Осковзуючись на свіжому сніговому настилі, я швидко крокував по хіднику. Спереду, в світлі ліхтаря, замаячилася

дівоча постать, і я з розгону порівнявся з нею. Це була Улька. Я ледве не шарахнувся вбік від несподіванки. Хоча ми восьмий рік ходили до тієї самої школи, я ніколи з нею не говорив. Тепер же уста мої зділило, всі думки розлетілися геть. Порівнявшись з нею, більше інстинктивно, ніж з наміру, я стишив хід. Натужуючи мозок, я шукав хоч одне слово, щоб почати розмову, але в голові гуло, як в порожньому чавуні — ні слова в ній, ні навіть півслова.

Ситуацію врятувала вона. Якось вільно й легко вона сказала:

— Це ти, Мартюк? Поспішаєш, мабуть, до "Кристалу"? І коли ти тільки виконуєш домашні завдання?

— Тоді, коли й ти, — дещо різко відповів я, відчуваючи, як слова дряпали моє горло, таким сухим воно було. — Завтра матиму досить часу до обіду...

— Припустимо, що зараз ти встигаєш, — пропадила вона тим самим легким тоном. — А от весною, та й ще недавно, я направду дивувалася, чи ти колинебудь заглядаєш в підручники. До обіду пасеш корову, після обіду в школі, а після школи — в "Кристал". Ти, мабуть, дуже здібний...

Мені вчулася в її тоні іронія, насмішка, особливо в словах "дуже здібний". І це мене сердило.

— Виходить, — продовжувала вона, — що ти і пастух, і школяр, і механік. Як кажуть, токар, пекар і аптекар...

— Ну, ти це покинь, — випалив я. — Ніяким пастухом я не є.

— Тю на тебе! — Скільки разів я бачила з вікна, як ти вів корову на пашу поза залізницю. Описати, може, вигляд вашої корови?

Мое юнацьке сприймання й розуміння підказувало мені, що пастух — це така ж упосліджена професія, як і "колгоспник", та що бути пастухом означало бути на самому споді суспільства. Ображений, я заповзятливо перечив, що ніякої корови я ніколи не пас.

Улька забігла наперед, обернулася до мене й загородила дорогу.

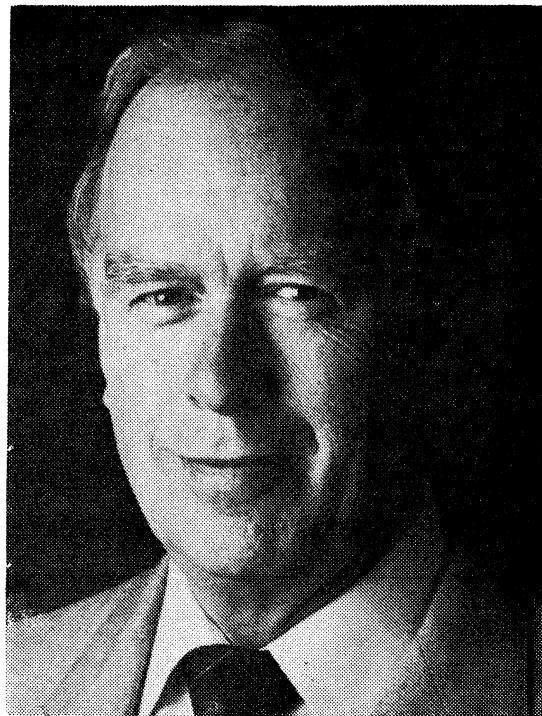
— Ти що, ображаєшся може, чи що? — спітала вона із широю курйозністю. — Соромишся? Направду соромишся? Але чому? Адже пасеш ти свою корову, не чиюсь? І, мабуть, в нагороду п'єш молоко та їси сметану?

Здивований і ошелешений, я мовчав.

— Але ж і дивак ти! Господи, якщо б у нас була корова, або коза, або хоча б порося! Та я б водила їх по всьому місту на показ, як ота чехоська дама свою собачку. Йібо, водила б!..

В її голосі вичувався жаль, навіть біль з того, що вона такої можливості не мала, бо ніякої худоби на станції, навіть аби й хотів, не можна було тримати. І те, що з усіх людей саме вона, Улька, не тільки не насміхалася з моєї пастухівської ситуації, а й ніби щиро заздрила всім власникам свійської скотини, враз змило геть мою соромливість і ніяковість.

Справді, чому соромитися? Адже Улька казала правду: багато городян, включно з моїми ровесниками, вважали б великою честю гнати в теперішні часи на пашу власну корову. І за це від-



Дост. Франк С. Міллер
Прем'єр провінції Онтаріо

Починаючи мою працю, як Прем'єр Онтаріо, я бажав би висловити мої найтепліші вітання і найкращі побажання усім членам української громади у нашій провінції.

Я дуже добре знаю, що майстерність і культурна спадщина українських канадців мали важливе значення у розвитку Онтаріо, як міцної і повної життя провінції. Багатокультурне населення якої збагачує життя усіх нас. Я задоволений тим, що маю цю нагоду зі вдячністю відзначити, що Ваша якісна громада продовжує підсилювати Онтаріо, економіку й будучість цієї провінції.

При цій нагоді я бажав би також запевнити Вас, що я зобов'язуюся підтримувати доброзичливість і дружні відношення, які існували поміж Урядом Онтаріо і нашою українською громадою і, в дійсності, з усіма нашими етнічними громадами так багато років.

Франк С. МІЛЛЕР
11 лютого 1985 р.

криття й умотивування я був Ульці безмежно вдячний. Наступної весни свою роль пастуха я вже грав відкрито, маршуєчи з Манькою по вулицях з високо піднятою головою.

Падав пухкий, мерехтливий сніг. Я і Улька йшли поруч, любуючись біля ліхтарів крупними сріблистими цятками, які як легкі монети плавно осідали вниз на хідник. На розі, де наші стежки розходилися — її іти до станції, а мені завертати до "Кристалу" — весь палаючи і задихаючись у внутрішній боротьбі, я все ж таки звільнився від ментальних гальм і ледь чутно мовив:

— Хочеш, щоб затоваришував тобі до станції?

Півусміх застиг на її обличчі. Повернувшись до мене свою злегка схилену на плече голову і до-

давши до своєї усмішки дрібку лукавости, вона спітала:

— Іншими словами, ти хочеш провести мене додому?

Так певно, що слово "проводити" тут найкраще підходило, але мені воно видавалося занадто солідним і зобов'язуючим, символом дорослого світу. Воно мене чомусь прилякувало, і я просто не відважувався його вимовити. Я лише згідливо кивнув головою, не дивлячись на неї, і відчув, як трепетний сигнал заlossenів в душі.

— Якщо так, то давай іти парою, — сказала вона тоном, в якому вичувалася зрілість, і взяла мене під руку.

Її туге стегно діткнулося до моєї ноги, і хвилююча радість загомоніла у всьому моєму естві. Враз сто пісень і сто гам сплелися в потужну симфонію і своїм звучанням наповнили мої вуха й груди. Вона помітила моє хвилювання.

— Ти що, ніколи не ходив з дівчиною під руку?

— Ніколи...

— І не цілувався?

— Ні...

Я відповідав глухим, пересохлим голосом, немов би перед цим мене роззброїли пришиплювальним фактом і мені не було що відповідати. Я думав, що вона розсміється, почне кепкувати з моєї зелені і недосвідченості. І як же я зрадів, коли Улька, зідхнувши й посерйознівши, з таким вимовним жалем призналася:

— Мене теж ще ніхто не цілував...

Її відвертість звучала, як підбадьорення. Усвідомивши, що в аморних справах обое ми були початківцями, телятами, я посмілів і своїм ліктем притиснув її руку до свого боку. Гарячково я шукав відповіді на все зростаючу низку питань. Що робити далі? Обняти її? Спробувати поцілувати? І чи її відвертість щодо поцілунків не була промовистим запрошенням?

Мимо нас шмигали авта, по хідниках спішли люди. Ми йшли під руку і — диво! — ніхто на нас не звертав уваги, неначе всі прохожі вже бачили нас разом безліч разів і давно звикли до ще однієї молодої пари. Властиво, цей момент мене найбільше тоді здивував. Адже я й досі рахую себе малюком, неповноцінним, жовторотом. А диви, люди дивляться на нас як на дорослих і в нашій прогулянці під руку не вбачають нічого надзвичайного. Виходить — прощай, юності! І воднораз чолом тобі, тривожна і загадкова молодосте! Чолом твоїм першим подихам, в яких не тільки відкриваються всі таємниці життя, а й лягає на плечі неприємна відповідальність за всі вчинки. Цей перехід межі і радував мене, і пригнічував.

Ліниво плентаючись, немов би навмисне віддаляючи хвилину розставання, ми вкінці дібралися до станційної площа, освіченої ліхтарями і захарашеної возами й вантажними машинами. Випряжені й укриті товстими попонами, бідові коні жуваво нишпорили мордами в скринях возів і щось хрумкотіли.

Ми зупинилися біля одного воза, і я взяв Ульку руку в свої. Пам'ятаю, я щось розказував

їй про відому кіноактрису, ходову історію, почата в кінопрокатній конторі в Маріуполі, але розказував не зв'язно, бо мене вибивала з колії гарячий її долоні — вона просто пашіла. Якось я вже згріб до кули всю свою відвагу, притулився до неї і сковзнувся своєю щокою по її гарячому обличчі. Її уста несміливо торкалися моєї щоки, але наблизитися до них своїми я ніяк не відважився. Так я й не поцілував її, більш усього через те, що боявся показатися їй незграбним і неотесаним.

Я ще стиснув її руку на прощання, круто повернувся і без слова рушив додому. До "Кристалу" мене вже не тягнуло. Зойкали на станції патротяги, цокотіли колеса. Тяжко чмихаючи, набираючи розгону, вони втікали із своєю тяжкою ношою кудись на Херсон, або на Донбас.

Я вслухався в колісний передзвін і було мені радісно, радісно. Ступаючи по м'якому снігу, я прирікав, що наступного разу обов'язково пригорну Ульку по-справжньому і, що б там не було, поцілую. Чому у мене не було найменшого сумніву, що це мені вдасться.

6-ИЙ ВСЕОДУМІВСЬКИЙ З'ЇЗД

відбудеться

в дніях 6-7-го квітня 1985 року

в залі

Української Православної Громади
св. Івана Хрестителя

31 Блюр вул. захід — в Ошаві, Онтаріо

ПОЧАТОК в суботу 9 год. ранку

в програмі З'їзду — звіти членів ЦК ОДУМ-у;
вибір нової президії; то-
вариська зустріч.

Усі Старші Виховники та всі члени ОДУМ-у
і ТОП-у запрошенні взяти участь у нарадах.

Господарем З'їзду є філія ОДУМ-у і відділ
ТОП-у в Ошаві. Відповідальний за організацій-
ну підготовку З'їзду — ГРИГОРІЙ НЕЛІПА
СВУ. Просимо учасників конференції звертатися
до нього в справі доїзду, нічлігів, тощо.

Його адреса:

Mr. G. Nelipa
307 High St.
Whitby, Ont., L1N 5H7
Tel.: 1-416-668-8240

Віктор МІШАЛОВ

ІЩЕ ПРО БАНДУРУ НА УКРАЇНІ СЬОГОДНІ

Вже пройшов певний час від появи моєї першої статті про бандуру в сьогоднішній Україні, де я висвітлив деякі аспекти про мистецтво бандуристів в "радянській дійсності". Я отримав багато додаткових питань переважно від бандуристів Північно-Американського континента, відносно деяких аспектів які я не зачепив в попередній статті і тут хочу додатково висвітити матеріали які рідко можна зустріти на сторінках української преси.

Почнемо мабуть від питання: Скільки коштує бандура в Україні? Ясно, що це залежить від типу бандури. Для масової потреби виробляють декілька видів. Чернігівська фабрика виробляє дитячі інструменти за 44 карб., бандури "Пріма" за 86 карб, фабричні концертні інструменти з механікою за 220 карб, ручно виготовлені концертні бандури за 320 карб а з барельєфом Т. Г. Шевченка за 450 карб. Оркестрові інструменти, як наприклад, бандура альт, бас або контрабас можна лише дістати за спеціальним заказом і приватним особам вони недоступні. Можна ще замовити інструменти безпосередньо від майстрів "на руки". Це означає, що можна купити інструмент який є більш якісний чим звичайні фабричні, де майстер викінчив інструмент вдома або у вільний час. За такий інструмент треба вдвое заплатити.

Є інструменти які почали виготовляти на Мельницько-Подільській фабриці музичних інструментів і вони дуже подібні до "чернігівки", тобто базовані згідно вказівок Івана Скляра, де коряк виготовлений з одного судільного куска дерева. Вони відрізняються від "чернігівки" тим, що коряк випуклий, а голосниковий отвір (квітка) вирізана як в лютні. На жаль, ці бандури не мають механізма для переключення тональностей і хоч по звуку краще звучать чим "чернігівки", рідко їх використовують професійні музиканти. Ці бандури коштують приблизно 180-220 карб.

Львівська фабрика поступово здобуває собі славу, хоч деякі з попередніх випусків були дуже

невдалими. "Львів'янка" коштує приблизно 180 карб, а концертні інструменти з механікою для переключення коштують приблизно 600 карб. Ці "Львів'янки" легенькі, зручні, і мають більш досянонайший механізм чим в чернігівських концертних інструментів... Струни не бряжчатися. На жаль, приходиться два роки чекати на виконання замовлення. Винахідник "Львів'янки" В. Герасименко приготовляє авторські екземпляри по 1200 карб. Львівська фабрика теж вперше виготовляла і дитячі бандури. До ціни вище згаданих бандур треба ще додати і кошти чохла 18 карб, та комплект запасних струн по 3 карб.

Варто було б дещо більше згадати про "Львів'янки" і причину, чому тут на Заході вони непопулярні. Десь в 60-тих роках в Україні почали говорити, що не вистачає матеріалу для виробництва бандур високої якості. Справа полягалася в тому, що для виготовлення коряка треба було вживати вербу, а верба некомерційне дерево і в зв'язку з цим ніде не заготовляли її для використання в масовому виробництві. Чернігівська фабрика почала її заготовляти для власної потреби, експериментуючи способами швидкого сушення з допомогою спеціальних печей. В Львові взялися за справу інакше. В. Герасименко почав до бандури пристосовувати технологію виробництва коряка бандури, з клепків явора як в торбані та в інших інструментах Західної Європи (як наприклад, лютні та мандоліни). Це дало би можливість до вживання більш доступного матеріалу, а також гарний інструмент на вигляд. Експериментальні інструменти вийшли дуже вдалими і через певний період почалася робота в експериментальній майстерні, яка згодом переросла в фабрику. Тут вже справа стала складнішою. Прийшлося Герасименкові знайти робітників та й ще навчити їх працювати з деревом, а потім, ще й взятым за масове виробництво бандур. Найкращі робітники швидко кидали роботу й переходили на кращу працю в інших підприємствах, де можна було більше заробити. Ці, які залишилися часом були не так здібні у виробництві інструментів і не грали на бандурах, а це означало, що вони мало розуміли, що було потрібно інструментові. Коли згадати і про те, що часом приходилося вживати низько якісний матеріал та, що інструменти які вживали для обробки не були такі які ми маємо тут, на Заході, можна зрозуміти, чому на ринку з'являлося стільки "браковані" інструментів. Треба згадати і про саботаж, що вплинув на якість багатьох бандур з вини Чернігівської фабрики. Львівська фабрика діставала металеві кілки для настроєння струн від Чернігівської, але щоб виконати плян Чернігівська фабрика вислава їм всі свої браковані кілки, тобто ті, які в розрізі були овалні, а не круглі.

N. - J. SPIVAK LTD.

R. R. 1

LONDON, ONTARIO

(PRE-MIX CONCRETE)

MULTICULTURALISM.

СПАДЩИНА, ЯКА РОБИТЬ НАС КАНАДЦЯМИ

Багатокультурність в Канаді простигається далеко поза досвід меншості.

Це є канадський досвід, досвід, на якому збудована наша нація.

Це є той дух, що збудував Канаду і візія, яка запрошує новоканадців до наших берегів.

Це є те, чому Уряд Канади працює, щоб дати всім канадцям народу скористати з вигод багатокультурної спадщини Канади і брати участь вповні і нарівні у всіх видах канадського життя.



Minister of State
Multiculturalism
Hon. Jack B. Murta

Через захист канадської культурної відмінності ми захищаемо канадську національну ідентичність.

За більшими інформаціями про-

сimo звертатися до найближчої канцелярії Міністерства Багато-

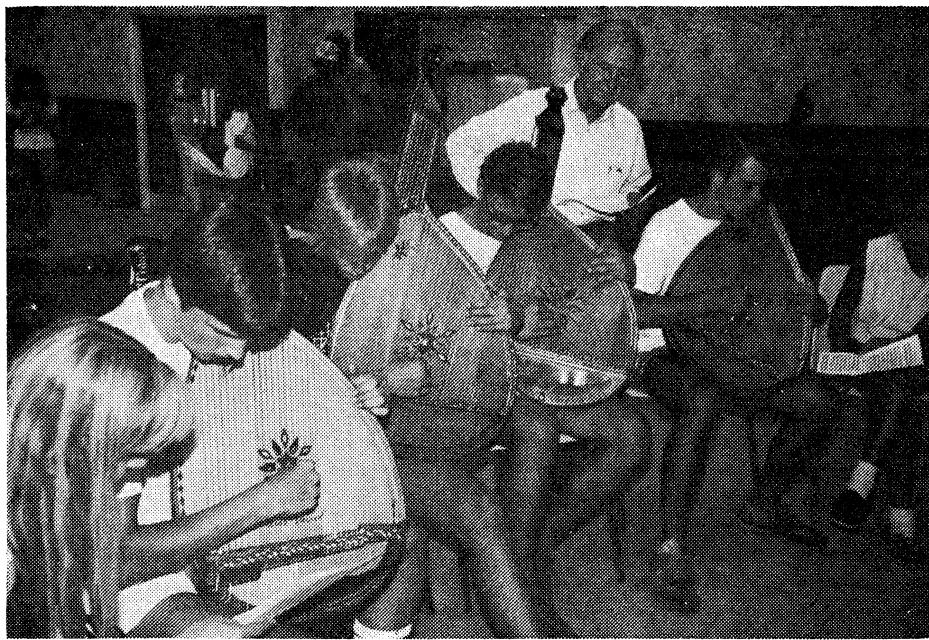
культурності або пишіть до:

Communications Directorate,
Secretary of State,
Ottawa, Ontario, K1A 0M5

**БАГАТОКУЛЬТУРНІСТЬ.
З'ЄДНАЙМОСЯ В НАШІЙ ВІЗІї
КАНАДИ.**

Ministre d'État
Multiculturalisme
L'hon. Jack B. Murta

Canada



Довголітній член Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка — Петро Гончаренко навчає полтавський спосіб гри на 5-ому кобзарському таборі.

Оселя “Україна”, 1984 р.
Фото Оксани Метулинської

Це означало, що кілки виїдали дерево в якому вони були вмонтовані і через короткий час інструмент розстроювався.

Коли бандурист дістає бракований інструмент він відразу йде до комісійної крамниці і здає їй. У зв'язку з тим, що бандури на поличках будь-якої крамниці рідкість в Україні, бо їх треба переважно замовляти, чекаючи на них кілька місяців, а то і років на виконання замовлення, туристи часто купляють ці комісійні, браковані інструменти — бо раді мати бандуру, і таким чином платять ту саму ціну за яку фабрика продає новий інструмент. Туристи рідко бувають спеціалістами по бандурах і це пояснює причину, чому ми маємо таку велику кількість низькоякісних "Львів'янок" тут на Заході. Поправити цей брак не тяжко щоб на бандурі можна грati, але через нього бандури стали непопулярні.

Цікаво згадати, що студенти консерваторії в Києві, які вивчають гру на бандурі — то переважно дівчата. Це може пов'язано з тим, що заробіток дуже малий, коли порівняти з іншими роботами. Тріо бандуристок популярний ансамбль на Україні. Про це свідчать численні випуски збірників нот та платівок з записами різних тріо бандуристок. Майже кожна філармонія має такого роду ансамбль. Цікаво звернути увагу й на те, що бандура стала дуже популярною на Західно-Українських землях: Львові, Івано-Франківську, Тернополі, на Волині. Популярна бандура і на Полтавщині. Час від часу можна ще зустріти бандуристок з Чернігова, з Сум, Вінниці та Дніпропетровська, але ще ніколи не довелося зустріти бандуристки з Донецька, Криму чи з Одеси. Здається, що чим більше район зберіг в себе українське обличчя, тим більше він має бандуристів і хоч відрядним явищем являється збільшення інтересу до бандури на Західних землях України, сумно помічати те, що цей інтерес поступово зменшується на Східній Україні.

Інколи можна почути від інших музикантів:

"Бандуристи найгірші музиканти!" Хоч можна сперечатися з цим твердженням, на жаль в багатьох випадках це є гірка правда. Коли дитину приводять до дитячої музичної школи і перевіряють її здібності, то діти, які мають найгірше розвинений музичний слух, попадають переважно до класи бандури, бо ніхто з педагогів не хоче таку дитину вчити, а місце в класі по бандурі завжди є. Треба ще сказати що інструмент зараз переживає помітний зрост і вдосконалення щойно зараз, коли інші інструменти вже цей період пересили. Також відчувається певна ворожість до бандури від деяких музикантів. Мало є бандуристів які дійсно думають про розвиток техніки, бо не мають прикладів для наслідування. А чому не мають прикладів? Часто імена відомих бандуристів зникають з сторінок історії кобзарського мистецтва без причин. Є також люди які говорять, що бандурист — небезпечна професія.

Ми знаємо, що Гнат Хоткевич два рази попав під поїзд, в 1934 та 1937 роках, і, що він собі ногу дуже покалічив так, що прийшлося йому шкутильгати. Подібні випадки чомусь часто трапляються з бандуристами. Бандуриста Віктора Кухту хтось штовхнув під трамвай в Києві на початку 60-тих років і він в наслідок цього згубив свою праву руку. Він був тоді в розквіті своїх творчих сил як віртуоз і як композитор п'ес для бандури. Юрко Сігналевич, вчитель Зіновія Штокала попав між трамвай і грузовик у Львові в 50-тих роках, а Микола Ключник, автор багатьох цікавих п'ес для бандури та упорядник "Збірки п'ес для бандури" мав нещасний випадок з поїздом в Київському Метро. Можна тепер краще зрозуміти, чому хлопці не беруться серйозніше до бандури.

В 60-их роках почало виявлятись суперництво між трьома фігурами в галузі бандурного мистецтва, тобто між Сергієм Баштаном, Андрієм Омельченком та Василем Герасименком. Хоч в громадському житті вониявлялися друзями, зраз-

ковими комуністами, але за кулісами вони один одного старалися перегнати. Ця професійна заздість спочатку була позитивним явищем, бо кожний старався щось дати нове, чимсь прославитися, але з часом, вони почали один одному заважати і те, що могло б допомогти в розвитку бандурного мистецтва, в Україні стало недоступним для широких кіл, любителів бандури.

Ця конкуренція, чи то заздість дала викладачеві Київської консерваторії Сергієві Баштанові могутні права які гальмували друк наукових праць Омельченка та Герасименка про техніку гри на бандурі, виробництво бандур у Львівській фабриці, друку творів та обробок для бандури, що не відповідали Київській консерваторії; зупинили розвиток прийомів Харківської школи гри на бандурі які пропонував Гнат Хоткевич та його послідовники.

Останнім часом почали з'являтися серйозні композиції для бандури, між ними твори велико-го формату як сонати, концерти та сюїти. Це переважно заслуга Сергія Баштана який плідно працює з композиторами Київської консерваторії. Є більш відомі Віталій Кирейко, Анатолій Коломієць, Микола Дремлюга та Константин М'ясков. Їхні твори користуються великою популярністю в порівнянні з композиторами як Кучеров, Муха, Полевої т. і., які писали твори для бандури в 60-их роках не розуміючи її технічної специфіки.

Із вищезгаданих 4 композиторів, найвидатнішим являється мабуть Микола Дремлюга, який вже написав понад 50 п'ес для бандури, між ними 4 сонати, 4 сюїти, концерт для бандури в супроводі симфонічної оркестри та ряд цікавих творів для бандури в супроводі фортепіано або струнного квартету. Анатолій Коломієць також написав ряд цікавих та ефективних п'ес, як наприклад: "Українська соната" для бандури в супроводі фортепіано та сонату на дві бандури. По мініятюрах видно що він добре розуміє технічну фактуру бандури. І Дремлюга, і Коломієць, використовують народні мелодії в своїх творах, але вони грають другорядну функцію і заховані в тканині композиції.

Константин М'ясков теж користується популярністю між бандуристами. Його творчість тісно пов'язана з українським народним мелосом. Часто він використовує форми варіації та фантазії але останнім часом дуже популярним стали його твори для бандури в супроводі фортепіано або оркестри. Хоч Віталій Кирейко вже написав чимало п'ес для бандури які часто друкують, але

рідко вони виконуються. Це мабуть пов'язано з тим, що Кирейко не дуже добре розуміє фактуру писання для бандури і все виходить нібито переклад з фортепіано. Він часто використовує хроматизм, технічно трудні пасажі, раптові модуляції які не ефективні коли виконуються на бандурі.

Із молодих композиторів зараз можна звернути увагу на В. Зубицького, який закінчив Київську консерваторію по класі баяна та композиції, та В. Шумейко. Вони вже обое ефективно почали писати мініятури для бандури.

Відносно розвитку та вдосконалення конструкції бандури, то треба звернути увагу на те, що пропонованої "Київсько-Харківської" бандури зараз ніде не можна бачити. Ми знаємо, що більшість студентів Гната Хоткевича були заарештовані в 30-их роках. Одинокі, які залишилися живими були Володимир Кабачок та студент Леоніда Гайдамаки (який сьогодні живе в США) і Перекоп Іванов. Разом вони взялися за справу відродити Харківську бандуру, але музична література зникла в 30-их роках та під час війни, а окрім цього не було відповідних Харківських бандур з хроматизмом. Після смерті Кабачка, Іванов взяв справу на свої плечі і ще переконав Івана Склляра про потребу вдосконалювати універсальний інструмент, де можна було б грати твори і Київським і Харківським способом. Склляр взявся за цю справу завзято і створив 8 експериментальних інструментів. Способ виготовлення інструмента був описаний в книжці "Київсько-Харківська бандура" яка була видана в 1971 р., і хоч новий інструмент почали виготовляти в Чернігівській фабриці, в той час Іван Склляр помер, і фабрика лише зробила 8 концертних бандур Київсько-Харківського типу, і перестала їх виготовляти. В той самий час помер і Перекоп Іванов, і так розвиток харківської школи та виробництво "Київсько-Харківських" бандур цілком припинилося. Ці останні інструменти висять в музеях та на стінах урядовців в Києві і цілком недоступні для рядового бандуриста.

Останнім часом з'явився новий інтерес за харківським стилем на Україні. Тепер нарешті зрозуміли, що це є інструмент майбутнього, але на жаль немає ні вчителів ні літератури так що мабуть пройде багато часу поки знову харківський стиль гри на бандурі стане провідним. Один із найбільших зачинателів цієї справи — Андрій Омельченко теж нещодавно відійшов у вічність.

Цікаво згадати, що тепер Микола Прокопенко взявся за вирішення проблем пов'язаних з Київсько-Харківською бандурою, але на жаль він не бандурист, так що глибокого розуміння ніколи не буде мати в цій справі. Є чутки, що Василь Герасименко вже має інструмент який майже досконалений і брати Барани в Львові роблять деякі досліди відносно техніки гри на Харківській бандурі.

В 1982 році я мав нагоду відвідати Україну і взяв з собою інструмент конструкції братів Гончаренків яка була зроблена Ю. Приймаком в Німеччині в 1946 р. Інструмент був діатонічний, але

S N I H HEATING & COOLING

ВОЛОДИМИР СНІГ
Власник

11 Marmora St.
LONDON, ONT. N5Z 1Z4

Telephone
(519) 432-1983



Група одумівок на зустрічі ОДУМ-у

2 вересня 1984 р.
Оселя "Київ" біля Торонто
Фото Марійки Критюк

мав перестроювач. Я мав нагоду різним людям показати прийоми Харківської школи між ними Ю. Незовибатьку та А. Авдієвському з Хору ім. Верьовки, М. Гоздеві та іншим бандуристам Київської Капелі бандуристів, студентам консерваторії та братам Баранам. Микола Гвоздь був дуже критичний до Харківської бандури. Йому не сподобалась якість звуку інструмента та сила звучання, хоч дуже його зацікавили прийоми лівої руки та твори Гната Хоткевича. Він звернув увагу на те, що хоч ліва рука має великих можливості, треба дуже звернути увагу на те, щоб кисть руки не була стисненою під час гри, бо тоді швидкість віртуозної техніки ніколи не буде доступною. На жаль, він особисто не бачить перспективи для Харківської бандури бо ніхто не захоче переучуватися і фабрики не будуть переходити на новий спосіб виробництва. Мене здивувало те, що в кабінеті М. Гвоздя було близько 20 платівок капелі бандуристів ім. Т. Г. Шевченка та інших бандурних колективів Північної Америки. Його дуже цікавило те, чому капеля ім. Т. Шевченка краще звучала не лише по звуку бандури, але і по оркестровці ніж Київська капела.

Музикознавець Софія Грица говорила, що їй

подобається тон і звук бандури бо це більше нагадує інструменти які використовували кобзарі, та дуже сподобалися твори Хоткевича. Зараз в Києві композитори пишуть твори де мало звертають уваги на різноманітні технічні прийоми які можливі на бандурі, пишучи для бандури як для фортепіано. Хоткевич навпаки, звертав дуже багато уваги до нюансів які можливі для виконання на бандурі і ці твори які він специфічно написав для неї, використовуючи ці самі прийоми неможливо грати на будьjakому іншому інструменті. В консерваторії студентам сподобалась зручність виконання на інструменті та легкість конструкції.

В галузі виконання, Володимир Кушпет та Константин Новицький створили дует де виконують складні ансамблеві твори. Працюють вони при філармонії в Києві. Останнім часом почали вони частіше іздити на гастролі закордон, до Кипру та Італії. Константин Новицький щойно ~~закінчив~~ записувати грамплатівку з записами сольової бандурної музики, яка незабаром має вийти. Це буде друга платівка в історії бандурного мистецтва з записами сольової гри на бандурі. Перша вийшла в Канаді в 1982 р.

Львівський ансамбль "Дримба" під керівниц-

твом Ореста Барана розпався в зв'язку з тим, що не одержали підтримку від керівництва філармонії. Орест хотів вступити в аспірантуру Київської консерваторії, але сутички з Герасименком тепер цього не дозволяють.

Хоч я прожив понад 2 роки в Києві за цей час не відбувся ні один концерт сольової гри на бандурі в філармонії, хоч частенько відбувалися концерти балалаечників та баяністів. Бандуристи переважно виступають з маленькими виступами з 3 чи 4 творів. Таких виступів бачив я лише 2, коли виступали Костянтин Новицький та Галина Менкуш. Хоч в минулому вважали Галину Менкуш як одну з кращих інструменталістів Києва, вона останнім часом перестала виконувати інструментальні п'єси на сцені і тепер переважно співає. Також зауважив, що зараз ніхто не виконує традиційні думи. Навіть солісти Київської капелі бандуристів більше не виконують зразки стародавніх дум, а один з найкращих виконавців на відповідь моїх питань сказав, "Вони тепер не модні!"

Справу виконання дум я вважаю дуже болючою. Ніхто не зайняв місце Федора Жарка, так що зараз люди знову відвідують слухати наші славні думи. Відносно Федора Жарка варто згадати тут, що він 10 років сидів в таборі в Сибірі за те, що був старостою в селі під час німецької окупації, а також за виконання націоналістичних пісень та дум які він вивчив у Федора Глушка. Радянська преса не пише про такі відомості, та і сам Федір Жарко дуже спокійний і тихий чоловік який боїться говорити з сторонніми людьми.

Андрій Бобир ще час від часу на кобзарському вечорі візьме бандуру і заграє щось подібне до думи, але вони такі короткі та обрізані, що мають мало спільногого з традиційними думами.

Останнім часом Капеля бандуристів в Києві почала знову якісно та кількісно розвиватися, але на жаль багато творів вони виконують по-російському або з партійною тематикою. Вони тепер почали також виконувати думи, але це твори зовсім на традиційні думи не подібні, і насичені радянською тематикою. Може в майбутньому вони перейдуть на народні пісні і залишуть ці псевдо думи. Нешодавно вони записали платівку яка одержала нагороду під час святкувань 1500 річчя Києва, але лише 1500 платівок випустили, так що навіть члени Капелі не мають примірників. На цій платівці записали вони "Почему про Байду" музика Г. Хоткевича яку невірно назвали думою. Цей твір редактував А. Коломієць використовуючи примірник партитури яку вживає Капеля бандуристів ім. Т. Шевченка, де редакцію зробив Г. Китастий. Твір який мав би звучати 17-18 хвилин скорочено на 6.

Один з найважливіших моментів для історії Київської капелі є те, що концертна бригада в складі 12-ти чоловік іздила на гастролі в Німеччину та в Югославію.

Це перший раз, що Київська капеля на Заході і мені було цікаво поглянути на ту процедуру як вибирали концертну бригаду. Всякі справки, ха-

ЮНАЦТВО!

Лише п'ять лекцій — "Як писати статті, нариси, новелі".

І п'ять лекцій — "Найважливіші маловідомі епізоди з історії України"

Лектор В. Шимко, в Торонто.

Зацікавлених просимо телефонувати на 534-0946.

рактеристики і т. д. так, що лише члени компартії могли їхати, а то такі комуністи, що мало розуміють політику, а лише стали членами бо пропонували їм вступити. Ходили вони по Києві і старались якимсь способом якусь валюту дістати щоб змогти дещо назад з собою привезти. Тут варто згадати, що радянський артист дістає приблизно 8-12 долярів за день під час гастроль в "капстранах" щоб покрити кошти їди та інші маленькі витрати. Коли повертаються додому то їм платять карбованцями за гастролі. Це є причина чому радянські артисти їдуть з валізами повних консерв щоб гроші ті не потратити, а дещо назад привезти.

Мало у нас пишуть про дисидентський рух серед бандуристів. Ясно, що в цій галузі трудно матеріалів знайти, але треба вважати, що не лише літературні круги мають дисидентів але і музичні. В 60-их роках виступали часто на бандурах брати Литвини. Останнім часом про них зовсім не чути, а це в зв'язку з тим, що одного заарештували, а другий живе зараз у Фастові де працює в колгоспі. Таке їм сталося за співання історичних пісень які висвітлюють історію України по-інакшому як зараз її трактують.

Про Леопольда Івановича Ященка теж мало знаємо тут на Заході. Він був членом Спілки композиторів України та окрім композиції написав кілька цікавих праць про українську народну пісню та про видатних вчених. В кобзарських кругах він відомий як автор книжки про Київську капелю бандуристів яка була надрукована в 1970 р. Ященко вже без роботи, без прибутків майже 14 років. Його випросили з Інституту фольклору та з Академії наук, і також з Спілки композиторів. Причина зв'язана з тим, що він підписав ще в 1968 році петицію, де нарікав проти введення закритих судів таких, як були ще за часів Сталіна. Напочатку нічого не сталося, але з часом примірник цієї петиції попав до рук редакції "Радіо Свобода", і в зв'язку з цим, всі які підписали цю петицію постраждали. Більшість лише дістали партійні догани, а ті які працювали на роботах в галузі української культури та ідеології загубили роботу.

І так, коли звернути увагу на те, що за останні кілька років померли Омельченко, Лавров, Гуменюк, та тепер і Ященко більше не може писати, то справа відносно книг чи то статей і важливих праць про історію кобзарства і бандури дуже кепська.

Останнім часом Софія Грица видала свою книжку "Мелос Української Епіки". Це є одна

з найкращих книжок відносно аналізу українських дум які дотепер надруковані, що була частиною докторської дисертації. На жаль ціла праця не була надрукована в зв'язку з тим, що в той час був брак паперу.

В 1980 році вийшла в світ книжка "Народні співці — музиканти на Україні" Бориса Кирдана та Андрія Омельченка. Майже третину книжки не надрукували в зв'язку з тим, що паперу не було! Відкинуті частини мали найцікавіші дані про роль бандуристів при дворах вельмож, а так само пасажі про М. Домонтовича, Василя Ємця, Гната Хоткевича та інших нерадянських кобзарів. Ця книжка має чи мала вийти в Москві по-російському, бо там, як мене запевняв А. Омельченко легше друкувати, бо немає скільки таких "патріотів" які так люблять болото кидати на та-кі справи.

Хоч офіційно Гната Хоткевича реабілітували і час від часу появлялися його літературні праці в друку, його музичні композиції майже цілком ігноровані. В 1977 році, відзначено 100 річчя з дня народження видатного бандуриста, де прізвище його навіть подано на список видатних людей для всесвітнього відзначення ЮНЕСКО. Плянували перевидати його літературні твори не лише по українському, але й в мовах різних народів світу, як англійської, іспанської, німецької і тд. Видництво "Музична Україна" плянувало перевидати працю Хоткевича "Музичні Інструменти Українського Народу" яка була надрукована вперше в Харкові в 1930 р. Та цього не

сталося. Також пляновані перевидання хорових, фортепіянних та скрипкових творів теж не здійснено. В 1982 р. в каталозі "Музичної України" з'явилася вказівка, що в серії народних пісень які назбирали видатні письменники мала вийти і книжка народних пісень, які назбирає Гнат Хоткевич. Ця книжка теж не з'явилася.

І хоч справа відносно розвитку бандури з кожним роком кращає, все таки в порівнянні з іншими інструментами, як наприклад, з балалайкою, чи з баяном, і навіть з мандоліною справа стоїть ще заслабо, і з виданням по тиражу нот і різними випусками. Коли ще взяти до уваги, що в Москві та в Ленінграді теж друкують ноти і книжки для баяна, балалайки та для мандоліни і нічого для бандури, то справа виглядає зовсім зле. На загал, бандура розвивається, але не таким швидким темпом як "братні" народні музичні інструменти. Подібне явище можна спостерігати і в літературі й в інших ділянках української культури. Хоч на Україні є з десяток консерваторій та музичних вузів, лише в двох викладають гру на бандурі, коли в порівнянні в них всіх викладають гру на "братніх" народних інструментах. Ясно, що питання стоїть тепер на посилення підтримки бандури. Але яким способом можемо ми тут на Заході на це вплинути? Мабуть корисно було б розвинути дискусію про цю справу. Ми можемо вплинути якимсь способом.

Сідней, Австралія
Липень 1984 р.

Андрій КОЗУБ

ЧАРІВНЕ ПОЛІССЯ

(Закінчення з попереднього числа)

В останні десятиліття в області побудовано багато шахт, в районі яких виросло нове місто — Нововолинськ, побудовано багато заводів, фабрик, різних комбінатів, як от Луцький автомобільний, приладобудівний, електроапаратний, пластмасовий, підшипниковий завод будується на якому буде працювати 18 000 робітників, шовковий комбінат, багато швейних фабрик, комбінатів дерево-обробної промисловості, цукрові та консервні заводи та багато інших.

В 1952 р. відкрито педагогічний інститут ім. Л. Українки, який готове вчителів фізики, математики, історії, української і російської мови та літератури, іноземних мов, географії, фізичного та дошкільного виховання, в Луцьку та Нововолинську є факультети Львівського політехнічного інституту, в області багато технікумів, різних професійно-технічних училищ, 290 загальноосвітніх шкіл, багато музеїв, театрів та кінотеатрів, майже півтори тисячі бібліотек.

Найбільші міста області — Луцьк, Ковель, Но-

воволинськ, Володимир-Волинський. У кожного з них своя біографія, інколи вона охоплює багато століть. До таких міст належить і центр Волинської області — Луцьк. Місто має давню історію. Перші згадки про нього зустрічаються в Іпатіївському літописі, позначеному 1085 роком. Тоді воно було однією з головних окраїнних фортець Київської Русі і називалося Лучеськом Великим. До XII століття Луцьк разом з усією Волинню входив до складу Київської Русі, пізніше до Володимир-Волинського, а потім Галицько-Волинського князівств. В 14-16 століттях ці землі належали Литві. В цей час, за панування князя Любарта був споруджений великий замок. Замок в Луцьку є однією з найдавніших цегляних споруд на Україні. Любартів замок добре зберігся, в останні роки в замку проведено реставраційні роботи. В цьому замку в 1429 р. відбувся з'їзд монархів Європи, де обговорювалися заходи по захисту Європи від турків. Історія замку має багато кривавих сторінок, до яких

прибавилась ще одна, коли в 1941 р. при відступові, органами НКВД в замковій тюрмі було повзрічому розстріляно більше 3000 в'язнів, здебільшого представників української інтелігенції, національно свідомих українців, членів ОУН.

З історією міста Луцька зв'язані біографії визначних людей. Восени 1846 р. Волинь відвідав геніальний український поет Т. Г. Шевченко, повертаючись з Берестечка, він побував проїздом у Луцьку. З 1878 по 1881 рік в Луцьку жила видатна українська письменниця Леся Українка.

За Люблинською унією 1569 р. Луцьк перейшов під владу Польщі, а це привело до посилення національно-релігійного гніту. Ще більших утисків зазнали жителі міста укладення Берестської церковної унії 1596 р. одним із ініціаторів якої був луцький єпископ К. Терлецький. Видатний український письменник полеміст І. Вишенський, який бував у Луцьку, гнівно затаврував цього вірного слугу уніяцької церкви: "Згадай єпископе луцький, скільки за свого священства живих людей мертвими до Бога поклав; одних зарубав, інших потопив, третіх вогнестрільною смертю життя позбавив".

Значну роль у боротьбі проти наступу католицизму та уніяцтва, проти національного і релігійного гноблення українського народу відіграли братства — релігійно-національні організації, які виникали в містах навколо парафіяльних церков. Братства вели активну ідеологічну боротьбу проти єзуїтів та унії, проводили широку культурно-освітню діяльність, відкривали школи, шпиталі, друкарні. Братства боролися за збереження національної самобутності українського народу, його мови і культури. Таке братство виникло і в Луцьку 1617 року. Незважаючи на заборону польського короля, братство відкрило школу (1620-21 р.р.), що сприяло поширенню освіти на Волині. Школа мала свій статут, учнів приймали незалежно від їх походження і майнівого стану. В школі вивчали грецьку, слов'янську, латинську, польську, українську мови, а також граматику, літературу, реторику, діялектику, математику, астрономію і музику. Серед луцьких братчиків були впливові люди, як наприклад, поет Д. Братковський, запорізький полковник К. Вовк, відомий церковний і освітній діяч, митрополит П. Могила, та інші. Діяльність братства і школи зустрічали протидію з боку єзуїтської колегії, яка навіть організувала збройні напади на школу. З луцьким братством пов'язана історія виникнення в 1620 р. Хрестовоздвиженської церкви, яка стоїть і до цього часу.

В кінці 17 і на початку 18 століття на Правобережній Україні знову посилилась національно-визвольна боротьба. Шляхта жорстоко розправлялася з учасниками цієї боротьби. Так 15 листопада 1702 року в Луцьку був страчений активний член братства, український громадський діяч і поет Д. Братковський, який був організатором і активним учасником ряду повстань на Правобережній Україні та в Галичині.

У 1734, 1750, 1768 рр. в районі Луцька активно діяли гайдамацькі повстанські загони.

Чорним шляхом запалало,
І кров полилася
Аж у Волинь, —

писав Т. Г. Шевченко, зображену повстання в Україні в 1768 році. З 1795 р. західноволинські землі було возв'єднано з Лівобережною Україною, яка входила до складу Росії, а з 1921 року за Ризьким договором Луцьк відійшов до Польщі і став воєводським містом, з вересня 1939 р. коли Червона Армія здійснила свій "визвольний" похід, в результаті Волинь ввійшла до складу Радянської України, а від 4-го грудня 1939 р. було утворено Волинську область з центром у місті Луцьку.

В Луцьку крім замка збереглося багато історичних пам'ятників, а саме: Хрестовоздвиженська церква, в якій зараз знаходитьться планетарій, монастирський корпус, що належав братству, цілий комплекс вулиць Старого міста, дзвіниця Троїцького костелу, Покровська церква, з 1583 року, нині діюча, в якій була виявлена ікона Волинської Богоматері, яка була написана близько 1289 р., в даний час ця ікона зберігається у Київському музеї українського мистецтва, а також зберігається кляштор бернардинів і собор св. Трійці, в якому і зараз відправляється церковна Служба.

В центрі міста, на місці центрального сквера, напроти собору збудовано музично-драматичний театр ім. Т. Г. Шевченка, а поруч з театром — величний пам'ятник Лесі Українці, що сягає у чисту височінъ неба. Місто наче купається в зеленому морі дерев і різноцарвих квітів. Багато тут затишних куточків, фонтанів. Гордість лучан — парк ім. Лесі Українки — улюблене місце їх відпочинку, бо саме їх руками створено цю казковість — вздовж тихоплінного, в'юнкого Стиру.

У мистецькій веселці Волині багато променістих кольорів. Уже багато років лунає молода, але незмінна й негаснуча слава у Валерія, Антоніни і Світлани Мареничів, відомих за кордоном під назвою "Тріо Мареничів". Ця трійка скромних співаків з'явилася із традиційною гітарою, щемливими акордами озвалися струни і елегійна пісня немов на м'яких хвилях поливла у світ:

Ти скажи мені
Любиш ти чи ні?
І в очах сія:
Я навік твоя...

І коли чуєш мелодії "Ой у гаю при Дунаю...", або "У неділю пораненьку", то наче прокидаються в глибинах душі незабутні мелодії юності, здається, чуєш, як ласкаво шепоче давню казку, задумливий волинський ліс, тихо гойдається хвилі блакитних озер...

**УПИСУЙТЕ своїх дітей до роїв Юного
ОДУМ-у!**



Дівчата танцювального ансамблю ОДУМ-у в Торонто "Веснянка" під час виступу на Кавалькаді 1984, в Лондоні, Онт.

Перший ряд зліва: Інгрид Гібські, Анна Середа, Надя Тимошенко, Дануся Бетлей, Ліля Середа, Оленка Ємець, Таня Мочаренко.

Другий ряд: Валія Бартоло, Лариса Шапка, Ганнуся Чорна, Надя Свириденко, Наталка Свириденко і Наталка Горлач.

Третій ряд: Микола Балдецький — керівник ансамблю, Надя Дубик, Лорі Тейлер, Оксана Боровик, Софія Цимбалюк і Маруся Волошин.

Оселя "Україна"
29 вересня, 1984 р.
Фото Ів. Корця

УСІХ ЩИРО ЗАПРОШУЄМО НА
ВЕСЕЛІ ВЕЧЕРНИЦІ
ТАНЦЮВАЛЬНОГО АНСАМБЛЮ ОДУМ У ТОРОНТО
“ВЕСНЯНКА”
З КОНЦЕРТОВОЮ ПРОГРАМОЮ

4-го травня 1985 року

Початок 7.00 год. вечора

В Українському Культурному Центрі при 83 Christie St.
смачний буфет — оркестра “Б У Р Я”

З ПРАЦІ ОДУМІВСЬКОГО АНСАМБЛЮ БАНДУРИСТІВ ІМ. ГНАТА ХОТКЕВИЧА В ТОРОНТО

7-го і 15-го вересня 1984-го р. розпочалися лекції гри на бандурі ОДУМ-івського ансамблю бандуристів ім. Гната Хоткевича і Школи гри на бандурі при Ансамблі. Проби відбувалися кожної п'ятниці й суботи в кімнаті ОДУМ-у при 404 Баттурст вул. за таким порядком:

- а) в п'ятницю від год. 6:30 веч. до 8:00 год. — старша група і заавансовані бандуристи
- б) початківці і середня група — Школа гри на бандурі

Кожний бандурист зобов'язаний відвідувати всі проби регулярно і своєчасно, повідомляти інструктора про відсутність, брати активну участь у всіх концертах в яких братиме участь Ансамбль і Школа і підпорядковуватись всім правилам дисципліни. Всі члени також зобов'язані передплачувати журнал "Молода Україна" бо в ньому часто появляються дописи і фотографії з виступів Ансамблю і Школи і тому члени повинні фінансово його підтримувати і читати.

Подаємо до відома, що члени Ансамблю, від вересня до кінця грудня 1984-го року, виступали в наступних імпрезах:

- 16.09. — Храмове свято Катедри св. Володимира на оселі "Київ"
- 28.10. — Академія у 40-річчя смерти сл. п. О. Кандиби-Ольжича в автодорії УНО
- 24.11. — Осіння забава влаштована Катедральним хором св. Володимира в Торонто
- 16.12. — Свято Миколая — Микола Ємець і Ліля Середа — члени Школи гри на бандурі
- 26.— 30.12. — Участь у концертах в Нью-Йорку і Філадельфії. У Філадельфії виступив дует: Василь Корець і Оксана Родак. Наши пожертви: \$200.00 (амер.) — на пам'ятник Г. Китастого \$500.00 (амер.) — на видання збірки нот Г. Китастого \$ 50.00 — на громаду св. Володимира

Листи подяки за участь у концертах і уривки з газет про наші виступи:

**

30-го серпня 1984 р.

До Хвальної Управи
Ансамблю Бандуристів
ім. Гната Хоткевича
Осередок ОДУМ-у
Торонто, Онтаріо
Хвальна Управа!

В імені Управи Відділу Комітету Українців Канади в Торонто, просимо прийняти щиро-сердечну подяку членам ансамблю ім. Г. Хоткевича

за так гарний виступ на Українському Дні 24-го червня 1984 р.

Помимо того, що українська громада тим разом не дописала і на наші святкування прийшло тільки 700 осіб спричиняючи тим великий фінансовий недобір, виступ ансамблю бандуристів ім. Г. Хоткевича підніс святкування до належного рівня, за що ми є безмежно вдячні.

Це раз дякуємо за Вашу співпрацю з Відділом КУК в Торонто і бажаємо Вам багато успіхів у будучому. В прилозі пересилаємо чек на покриття, хоч частинно, Ваших витрат пов'язаних з виступом.

Здоровимо щиро та остаємось з належною пошаною.

За Управу Відділу Комітету Українців Канади в Торонто

Інж. Ярослав Соколик
Голова

Інж. Петро Бубела
Секретар

**

Торонто, 12 листопада 1984 р.

Вп. Пані Валентина Родак
Керівниця Ансамблю Бандуристів ОДУМ
Ім. Г. Хоткевича в Торонті

Високоповажана Пані Родак!

Крайова Екзекутива Українського Національного Об'єднання Канади пересилає щирі вислови подяки Вам і Ансамблеві Бандуристів ОДУМ, за гарний виступ на святковій академії у 40-річчя Сл. п. О. Кандиби-Ольжича в дні 28 жовтня 1984 р. в Автодорії УНО в Торонті.

Рівночасно бажаємо дальших і ще кращих успіхів у Вашій корисній праці на славу української музичної культури в Канаді.

Пересилаємо чек для Ансамблю Бандуристів ОДУМ ім. Г. Хоткевича.

З правдивою пошаною

За Крайову Екзекутиву УНО
Михайло Ромах
— президент

Євген Мастикаш
— секретар

Юрій БУЛАТ

ТОРОНТО ВШАНУВАЛО ПАМ'ЯТЬ ІВАНА БАГРЯНОГО

В неділю 18 березня ц. р. відбулося жалобне відзначення 20-тиріччя смерти сл. п. Івана Багряного, в залі Катедрального собору св. Володимира в Торонто, Онт. Настоятель Катедрального собору св. Володимира протоієрей Юрій Ференсів в асисті протоієрея Дмитра Фотія та отця Петра Бублика відправив величаву панахиду за спокій душі сл. п. Івана Багряного, при чи-

КОНКУРС 1985

сельній кількості мирян та повному складі прекрасного церковного хору під диригентурою пані Валі Родак. Помітно виділялася серед мирян чисельна уніформована молодь ОДУМ-у з пропорами і сиві ветерани УРДП, СУЖЕРО та бувші вояки українських армій.

Протоієрей Ю. Ференсів після панаходи виголосив прочулену доповідь, присвячену сл. п. Івану Багряному, підкресливши його глибоку християнську віру й любов до свого поневоленого народу. "Багряний, присвятив своєму народові, — казав він, — своє життя і непересічний талант письменника, поета, публіциста, політика й державного діяча..."

... Пан М. Валер, голова Підготовчого Ділового Комітету, попросив присутніх вшанувати пам'ять св. п. Івана Багряного мовчанкою та прослуханням "Маршу молоді" на слова І. Багряного, муз. Гр. Китастого, що його виконав одумівський ансамбль ім. Г. Хоткевича під керівництвом пані Валі Родак.

Молоді бандуристи (хлопці та дівчата) своїм чудовим виконанням, особливо майстерною та вправною грою на бандурі, зіграністю дзвінких і приємних голосів створили на залі глибоко-урочисту атмосферу, за що гості щиро й сердечно дякували молодим учасникам ансамблю, а зокрема щиро дякували невтомній п-ні Валі Родак за добру підготовку хору.

("Українські вісті", ч. 38, 14 жовтня 1984 р.

Галина МЕЛЬНИК-МАРКО

ХРАМОВЕ СВЯТО НА ОСЕЛІ "КИЇВ" КОЛО ТОРОНТА

У неділю, 16-го вересня 1984 року багато членів катедральної громади св. Володимира непокоїлися й турбувалися чи буде погода та чи хоч трішки потеплішає, а особливо голова громади п. Степура, який вже від раннього ранку ходив кругом хати й поглядав на небесну височіну, де чорні осінні хмари товплячись по небі, закривали прозорість української блакиті й насували смуток та страхіття на українську православну громаду міста Торонта. Неділя 16-го вересня, це день у якому катедральна громада рішила відбути Храмове свято на оселі "Київ", коло Торонта.

Вже була година 10:00 вранці, а на оселі "Київ" було не більш сотні людей, тільки голова СУК пані Головата привезла весь свій жіночий штаб і невтомно готовилася до святкового обіду. Те саме робив митр. прот. Юрій Ференсів із святковим комітетом, вони не падали духом, а чим скоріше прибирали в автодорії престіл до Служби Божої, а культурно-освітній референт п. П. Шкурка заполадливо кінчав чіпляти прекрасні декорації, що їх виконала його доня Маруся. Поглядаючи на цих людей, здавалося, що на дворі зовсім немає загрози дощу, а температура не є 9 цел. а щонайменше 29.

Щоб заохотити одумівську молодь писати до свого журнала оповідання, статті, поезію, проголошуємо конкурс на найкраще написані твори українською мовою. Нагороди будуть такі:

Перша	— 125.00 дол.
Друга	— 100.00 дол.
Третя	— 80.00 дол.
Четверта	— 60.00 дол.
П'ята	— 50.00 дол.
Шоста	— 40.00 дол.
Сьома	— 25.00 дол.

Жюрі робитиме рішення про належний мистецький рівень і загальну вартість поданих на конкурс творів.

Твори мають бути надіслані на адресу журнала "Молода Україна" до 31-го грудня 1985 року, під псевдонімом, а прізвище з псевдонімом мають бути подані в окремім конверті.

Нагороди є з відсотків нерухомого фонду журнала "Молода Україна". Цей фонд започаткували Федір і Надія Бойко в 1982 році. Тепер він нараховує 6.156 дол. що склали:

Федір і Надія Бойко	4.006 дол.
Андрій Степанченко	1.000 дол.
Головна Управа ТОП-у Канади	500 дол.
Ярослава і Тетяна Романишин	274 дол.
Колишня філія ТОП-у в Монреалі	201 дол.
Василь Шимко	100 дол.
Дмитро Кірев	50 дол.
Ніна Яців	25 дол.

Відсотки з фонду будуть річно призначатися молодим авторам.

Центральний Комітет ОДУМ-у

Та Господь таки був з нами! Через півгодини небесні страхіття усунулися, а ясне сонечко післало свої золоті проміння, щоб огріти й освітити наш "Київ".

Ще заки почав пан-отець "Благословен Бог наш"... вже авдиторія була заповнена вірними, а молоді ОДУМ-івці спішили з бандурами, щоб бути готовими до святкового концерту.

При тій несподіваній зміні погоди, цікаво було бачити наших "лідерів" панів Степуру й Гетьманчука, (себто голову й його заступника). Радісна усмішка з'явилася на їхніх ще так недавно стурбованих і похмуріх обличчях. Вони бігали усміхнені й раді та всім підказували, як і що робити, щоб то Свято випало якнайкраще. Здавалося, що все що зроблене й що робиться це є й було тільки ділом їхніх рук!

Святу Літургію відправляв сам настоятель митр. прот. Юрій Ференсів (бо прот. П. Бублик був запрошений на Храмове свято до Оттави). Катедральний хор співав прекрасно, а диригент

пані Валентина Родак, ясніла вдоволенням, що її праця не йде на марне, а дає такі корисні й повні радості плоди. Дзвінкий теноровий голос п. Шкурки голосив "Послання апостола Павла", а всіми люблених наш "Отець Юрій" виголосив добру й глибокого змісту проповідь, базуючись на темі св. Володимира, як хрестителя України й рівноапостола Української Православної Церкви!

З подякою Господеві й великим пієтизмом закінчено цю св. Літургію молитвою, "Боже Великий..." Зараз по тому всі вірні й хор на чолі з отцем настоятелем "Хресним походом" перейшли через оселю на цвинтар св. Володимира й на могилі сл. п. проф. Мушти відспівали пана-хиду, при тому багато вірних, що перший раз прибули на оселю "Київ" з подивом оглядали наш цвинтар і з цікавістю перечитували нагробні написи.

Святковий обід відбувся в їdalні коло авдиторії, обідом переводив голова громади п. Степура. На заклик "фінансового міністра" Будівельного Комітету п. Миколи Гетьманчука, присутні склали, або декларували пожертви на суму 8,500 доларів для розбудови оселі "Київ"! Честь і слава всім тим, що причинилися до побудови пам'ятника 1000-ліття Хрещення України.

Обід закінчився, й вже о год. 1:30 по полудні на сцені авдиторії виступив ансамбль бандуристів ім. Гната Хоткевича під мистецьким проводом енергійної й всіма любленої пані Валі, з такою програмою: "Гей на горі", народня пісня, муз. обр. Григорія Китастого; "В'язанка пісень"; "Гомін степів"; муз. Г. Китастого.

Дальше програму виповнив хор катедри св. Володимира співаючи: "Тропар св. Володимира"; "Слава Богові на небі" — муз. Архангельського; "Хто Бог Великий" — муз. Турчанінова. Культ-освітній референт п. Шкурка, керував концертовою програмою.

Гармонійна співпраця всіх клітин громади, мала великий успіх! Всі вони дуже успішно виконали свої завдання, жіноцтво обідом, молодь чисель-

ною участью в св. Літургії, ОДУМ-івський ансамбль грою на бандурах, що з великим ентузіазмом уприємлював слухачам їхню присутність. Вони гордились своїми дітьми й пригадували свої молоді літа... Хор під час св. Літургії й концерту насолоджував слухачів знаменитим співом, а вельмишановна пані Родак, зібрала незчислені похвали й признання за вміле, енергійне й сuto мистецьке продовження хору й ансамблю бандуристів!

На тому святі ми бачили велику діяльність катедральної громади в усіх ділянках: мистецьких, господарських і церковних.

Дуже важливим було те що наші вірні дали щедрі пожертви на побудову "Культурного Центру" на оселі "Київ" з нагоди 1000-ліття Хрещення України.

Бажаємо управі, комітетам і цілій громаді здоров'я, сил і Божого благословення в дальшій праці.

(*"Український голос"*, 8 жовтня, 1984)



ЗБОРИ КОША С. В. ОДУМ-У КАНАДИ

Дорогі Друзі ОДУМ-івці!

Засідання Головної Ради Коша Старших Виховників ОДУМ-у Канади відбуваються в останній четвер кожного місяця, в одумівській домівці при 404 Бетирст вул., в Торонто, о 7:30 ГОД. вечора.

Присутність нижеподаних членів управи Коша є обов'язкова.

Голова — Василь Тимошенко
1-ий заступник — Віктор Ліщина
2-ий заступник — Таня Гладьо
Секретар — Віра Харченко
Фінансовий референт — Ірина Степова
Референт таборів — Павло Лисик
Референт зв'язків — Наталка Сандул
Референт спорту — Юрій Павлюк
Культурно-освітній реф.
Вільний член — Ігор Лисик
Контрольна комісія — Віктор Педенко

В найближчих місяцях збори будуть:

28-го березня, 25-го квітня.

Всіх зацікавлених ласкаво запрошуємо.

Г. Р. С. В. ОДУМ-у Канади

ARMADALE MEAT PRODUCTS LTD.

НАЙКРАЩІ М'ЯСНІ ВИРОБИ

В ТОРОНТО Й ОКОЛИЦІ

Крамниця при вул. Блюр коло Джейн
Власник ІВАН ЛЕХНОВСЬКИЙ

2404 Bloor Street West
Toronto Ontario, M6S 1P9

Tel.: (416) 767-3424

П'ЯТИЙ КОБЗАРСЬКИЙ ТАБІР ОДУМ-У НА ОСЕЛІ "УКРАЇНА"

Лондон, Онтаріо, від 12-го до 26-го серпня 1984 р.

Леонід ПАВЛЮК

ГРИГОРІЮ КИТАСТОМУ

Дух Китастого витає над табором,
Де зійшлися юні кобзарі,
Пропори на півщогли підняті,
Голови похилені в журбі.

Але ось юнацький гимн лунає
І твоя мелодія вплітається в слова.
Батьку наш! Наш вчителю, кобзарю!
Образ твій в серцях дитячих ожива.

Кличе він дітей за струни взятись,
Щоб бандури спів не вмер, не згас...
І лунає пісня по табору,
Вона кличе і гартує нас.

Так недавно був ще ти між нами,
І пишалось серце в юнака:
Сам Китастий буде керувати
Пісню нашу, що ансамбль наш нині заспіва.

Як захоплено горіли очі,
Коли ти виходив на поміст!
Змах руки твоєї в льоті
Схоплював маленький кобзарист.

І летіла пісня на простори
В рідний край до самого Дніпра...
На оселі "Україна"
Дух Китастого над табором літа.

Заслужив ти, батьку наш, пошану,
І нехай іде за роком рік,
Образ твій, твій спів, твоя бандура,
В юнім серці оселивсь навік.

Серпень 14, 1484
Лондон, Онтаріо

ВІД РЕФЕРЕНТА ТАБОРІВ ОДУМ-У В КАНАДІ:

Це перший раз, коли я взявся організувати кобзарський табір ОДУМ-у. На мою думку, цей табір, як і всі попередні пройшов успішно. За це дякую Команді, тим, що працювали на кухні, та всім іншим, які підкотили рукава і зробили все можливе, щоб цей табір пройшов якнайкраще.

Всім я дуже вдячний і вірю, що побачимося на наступний рік.

Павло Лисик СВУ ОДУМ-у Канади

**ЧИ дасте Ви нагоду своїм дітям
брати участь у праці ОДУМ-у?**

КАПЕЛЯ БАНДУРИСТІВ
імені Тараса Шевченка в Детройті

Щиро вітає всіх учасників Кобзарського табору на оселі ОДУМ-у в Лондоні, Онтаріо з нагоди непересічного успіху кобзарської молоді, та бажає ще кращих успіхів у майбутньому. Хай квітне й розвивається наше кобзарське мистецтво, гордість нашого народу!

Петро Гончаренко
Адміністратор Капелі

ВІД ДИРЕКЦІЇ ОСЕЛІ "УКРАЇНА"

Дирекція оселі "Україна" на чолі з головою М. Співаком, вітає 5-ий ОДУМ-івський Кобзарський Табір, команду, інструкторів та всю адміністрацію табору на оселі "Україна" в Лондоні, Онтаріо.

Іван Данильченко
Заступник Голови
Організаційний Референт Корпорації

СЛОВО ВІД КОМЕНДАНТА

Надходить літо, кінчаються навчання і діти завжди питаютимуть один одного: "Що будемо робити цього літа?" Ім важливо провести свій відпочинковий час там, де радісно.

А де можна провести весело, цікаво та ще й вартісно час? Приїжджаєте на ОДУМівський Кобзарський табір! Завжди є що робити: навчання на бандурі, спорт, купіль, теренові ігри, співи, гутірки, забави і все в добром товаристві. Також даються й карти, коли хто заробив. Але, не дивлячись на те, сміх, співи, звук бандур і веселі крики лунають кругом: прямо не хочеться їхати додому.

Таборян цього року було понад 45 і я вірю, що всі провели гарно і успішно час. Виконавши програму табору повністю, Команда з приємністю може сказати, що ніяких ушкоджень не було і ми надімося, що всі таборяні повернуться й на другий рік.

Як Командант і як Голова Головної Ради Коша Старших Виховників в Канаді, я хочу висловити подяку Павлові Лисикові за його тяжку працю, як Референта таборів; Оксані Метулинській за мистецький провід табору; Бунчужному та Бунчужній за їхню щоденну дбайливість. Наша праця не була б успішною якби наші дорогі і славні кухарки та трудолюбивий обозний не працювали так віддано.

Дорогій Олі Лисик дякуємо за виготовлення таборових відзнак.

Щиро дякую інструкторам за їхній труд.



Малюнок Олександра Ємця в журналі 5-го Кобзарського табору на оселі "Україна", 1984 р.

Особливо дякую адміністрації і членам Капелі Бандуристів ім. Тараса Шевченка за участь і підтримку, бо своєю присутністю і відвідинами вони заохочують молодь до дальшої праці.

Дякую пані Ємці за редагування нашого таборового журнала і за медичну опіку. На кінець, Головна Рада Коша Старших Виховників хоче подякувати Корпорації "Україна" за її вклад до успіху цього табору.

Тричі всім "Слава"!

Не забувайте того, що ви тут навчилися. Повертаючись до ваших міст, передавайте членам ваших філій, щоб праця юного ОДУМ-у ще поспіхала в майбутньому.

Літо ще не закінчилось і маємо можливість ще побачитися на ОДУМ-івській зустрічі в Торонті.

З ОДУМівським привітом

Василь Тимошенко

Голова Головної Ради Коша Старших Виховників ОДУМ-у в Канаді

ВІД МИСТЕЦЬКОГО КЕРІВНИКА

З надзвичайним успіхом пройшов 5-ий Кобзарський табір ОДУМ-у на цій чаруючій оселі "Україна". Два тижні скоро пройшли. Неначе лише вчора о. Сенцьо розпочав табір молитвами. Час пролетів, але нам буде в пам'яті, що погода

була чудова, їжа — смачна й добірна, розваги веселі, вигоди найкращі, особливо в формі нової залі для тaborування. Велике признання Корпорації Оселі "Україна" за надбання такого гарного будинку, де голосочки гомоніли від ранку до вечора. Провідникам оселі, М. Співакові та І. Данильченкові щира подяка за допомогу і підтримку.

Присвячуючи цей табір пам'яті нашого доброго і славного кобзаря-батька Григорія Китастого, ми розпочали працю панаходиою, яку відслужив о. Сенцьо і включили багато його творів в репертуар, стараючись вкласти в пісні його дух.

Інструктори — Оксана Родак, Леся Коніт та асистенти — Сітлана Ліщина, Михася Бабій, Павло Пошиваник і Петро Жура — доказали свою відданість до кобзарства. Вони з чуттям відгукнулись до проблем бандуристів і виховання молоді. Я думаю, що вони вертаються додому задоволені своїм трудом. Їхня праця не була легка, бо багато дітей приїхали до нас без музичної школи. Добре, коли дитина грає на якомусь інструменті крім бандури, бо тоді вона читає ноти, відважніше грає і розуміє, що треба вправляти, і назагал, має ентузіазм до такого табору.

Треба сказати, що найстарший нашій групі було не легко розібрати і опанувати багатий і складний репертуар. Але, за старанням їхнього інструктора, члена Капелі, Миколи Невмержицького, вони багато скористали з табору і проявили свої таланти.

Завітав до нашого табору в перший раз інструктор — кобзар, соліст і довголітній член Капелі Бандуристів ім. Тараса Шевченка, Петро Гончаренко. Маestro Гончаренко разом з братом Олександром в Детройті, виробляє Полтавські бандури, так звані "полтавки". Ми раді, що він прибув до нас хоч на короткий час передати полтавський спосіб гри.

Треба сказати, що члени Капелі Бандуристів зразково підтримали цей табір. Понад десять осіб з Капелі відвідали нас, своєю присутністю заохочуючи молодих бандуристів.

Віктор Китастий заімпонував молоді закликом до членства в Товаристві Українських Бандуристів, кажучи, що таким чином вони будуть насправді частиною великої кобзарської родини у вільному світі.

Назагал, цей табір пройшов легко й весело з тим, що команда так як і учасники, складалася з добрих друзів, що вже роками працюють на кобзарських таборах оселі "Україна". Сам Кошовий Старших Виховників ОДУМ-у Канади, комендант Василь Тимошенко організував дві поїздки: одну розвагову, а другу в Лондон до церкви Пресвятої Тройці на Спаса. Ми й овочі посвятили і розговілися свяченім за обідом. Залишатися гарні спомини про ці дні відпочинку від лекцій. Членам команди, працівникам в таборі, інструкторам, усім, дякую за співпрацю.

Дорогі діти, юні бандуристи! Два тижні ви росли, цвіли перед нашими очима. Ви зробили

велику працю на потіху ваших батьків, на користь і славу нашого поневоленого народу. На друге літо повертайтесь до нас, на цю "Україну". Ми будемо на вас чекати. До скорої зустрічі!

Оксана Метулинська

ВІД ОБОЗНОГО

З великою приємністю провів я два тижні як сбозний кобзарського табору на оселі "Україна". Головним своїм обов'язком я вважав нагодувати і доглянути дітей, і в цей напрямок скерував всю увагу і працю. Не знаю, чи впорався? Нехай діти дадуть свою оцінку.

Праця табору була гармонійна і ділова. Особливо хочу відзначити самовіддану працю наших жінок і дівчаток на кухні. Бачив, що часом втім давалася їм знати, але вони не покладаючи рук працювали і старалися для наших дітей.

Продукти використовувались ними раціонально і по-діловому. Велике вам, наші тружениці, дякую!

Такі табори є дуже корисні і потрібні. На два тижні наші діти цілковито переселяються в українське оточення: простори оселі "Україна", рідні діти, своя мова і музика, наші українські страви — все це мов би переносить їх на Україну, якої більшість з них і не бачила. Підіїдждаючи до брами почув я від свого сина: — Це вже Україна! —

Так! Тут дитина мов би в соборній українській державі.

Обозний табору Леонід Павлюк

ВІД БУНЧУЖНОГО

Це вже мій четвертий рік на кобзарському таборі. З приємністю відмічаю велику активність нашої молоді в ділянці кобзарства. З глибокою пошаною відмічаю діяльність їх батьків. Моя праця, так як і їхня, вимагала від мене щохвилинної уваги, турбот і опіки над молоддю.

В силу своїх можливостей я старався все це виконати. Сподіваюся, що моя праця принесла користь не лише в ділянці кобзарства, але і в організаційному житті, бо праця бунчужного — це праця організаційна, яка дисциплінує дітей і навчає їх порядку і підпорядкованості.

Всі діти відносились до праці серйозно і великих порушень дисципліни не було. Висловлюю їм всім за це подяку. Також дякую Головній Управі ОДУМ-у за честь і довіру, що доручила мені працю бунчужного. Вірю, що наступні роки принесуть ще більше поліпшення в нашему таборовому житті.

Анатолій Луценко
Бунчужний Кобзарського табору

**ЗРОБІТЬ ПРИЄМНІСТЬ і користь
Вашим дітям — пошліть їх літом
на один із таборів ОДУМ-у!**



Малюнок Андрія Передерія в журналі 5-го Кобзарського табору на оселі "Україна", 1984 р.

ВІД БУНЧУЖНОЇ

Дорогі мої таборовики!

Цього року я мала честь бути в команді кобзарського табору.. Я відбула три роки як учниця на цім таборі, а цього року як бунчужна.

Кожного дня ми з бунчужним плянували для вас спорт і розваги, щоб ви приємно провели час. Ми також доглядали, щоб на таборі панувала українська мова. Я старалася, щоб всі на таборі провели гарно час і щоб чогось навчилися з мистецького боку. До побачення в наступному році! До зустрічі!

Наталя Лебединська СВУ
Бунчужна

ПРАЦЯ В КУХНІ

Працювати в кухні — це насолода. Хто цього не пробував, моя порада: спробуйте хоч один тиждень! Будете чутись, як у раю. Кожний день є щось нове. Діти наші дуже цікаві і слухняні. Завжди слухають, що їм скажеш.

Жінки на кухні — як ті бджоли, все круться та видумують щось нове для дітей, щоб було смачне.

Першого тижня головною кухаркою була Гая Кошман, а їй допомагала А. Чайківська. Другого тижня головна кухарка — Щербань Катерина. Хоч працюю один тиждень, але маю велику приємність.

Пані Є. Блощинська зі своїми внучками, Лізою і Павлом, у нас рахується як мама. А пані С. Середа все турбується щоб був скрізь порядок. Пан Павлюк старається доставляти продукти на кухню в час. А наша симпатична медсестра і редактор, пані Ємець, турбується за всіх. Кожного дня відвідує нас на кухні та питас, чи усі здорові.

А наші чудові українські дівчата: Софія Під-

лісна і Ліза Дженсен дуже добре нам допомагають. Вони завжди спішать щоб по роботі вибігти з кухні і побути з молодими бандуристами разом у басейні або на прогулянці.

Дякую вам, любі діти, що ви мене так тепло зустріли, коли я приїхала на табір. Бажаю вам успіху у грі на бандурі. Будьте такі завзяті і надалі, а доб'єтесь того, про що ви мрієте.

З пошаною і ОДУМівським привітом

Щербань Катерина

ПРАЦЯ В КУХНІ

Головна кухарка Галя
Всюди вчасно поспіва...
Все кипить, шкварчить, впріває,
Буде не голодна дітвора.

Другий тиждень пані Щербань
Працювати до нас прийшла.
Її радісно зустріла
Дружня таборова дітвора.

З року в рік все молодіє,
Пані Щербань силу зберегла;
І жертвенна, і щаслива
Працю в кухні обняла.

Пані Анна все пильнує,
Тут добавить, там прийняття...
Все клопочеться й міркує,
Як дітей нагодуватъ.

Ось прийшла на працю дітям,
І внуків своїх привела
Пані Євгенія Блощинська,
Кличе Лізу і Павла:

Ви мені до допомоги
Хутко встаньте, поспішіть,
Все, що я не загадаю,
Все, для кобзарів зробіть!

Слухайте радіопрограму ОДУМ-у “МОЛОДА УКРАЇНА”

з радіовисильні
СНІН НА ХВИЛЯХ FM 101
в Торонто

КОЖНОІ СУБОТИ
від 6:00 до 6:30 вечора

Керівництво:

Головна Виховна Рада Коша Старших
Виховників ОДУМ-у в Канаді.

Ну, а Соню кожний знає, —
Бджілкою кругом літа,
Мие посуд, весело смеється,
Всім сподобалась вона.

Колектив зібравсь тут добрий,
В дружній праці час мина...
Все догляне, всім поможе
Мати бандуристів, пані Середа.

Праця їх тяжка і довга,
Від зорі і до зорі,
Але що дітям не зроблять
Наші українські матері?!

Діти їх шанують дуже,
Вдячність кожен виявляє,
Із мисок змітають швидко
І смакують все до дна!

Леонід Павлюк
Оселя “Україна”
Лондон, Онт., 18. 8. 84.

ОДУМІВСЬКИЙ ЖУРНАЛ ТА РАДІОПЕРЕДАЧА “МОЛОДА УКРАЇНА”

під патронатом Комітету Українців Канади
відділ в Торонто

влаштовують

у неділю 31-го березня 1985 року

ВЕЧІР ПАМ'ЯТИ ВАСИЛЯ СИМОНЕНКА

у п'ятдесяту річницю з дня його народження

Доповідь про життя і творчість поета виголосить публіцист із Вашингтону -- Микола Француженко. Твори поета читатимуть: Ніна Теліжин, Надя Ковальчук, Зіна Прусаченко-Зубович, Валентина Родак, Олег Хабурський і Леонід Ліщина. На вечорі виступить одумівський ансамбль бандуристів ім. Гната Хоткевича та одумівський дівочий хор "Троянда".

Вечір відбудеться в Торонто, в залі при катедрі св. Володимира, 404 Бетирст вул.

ПОЧАТОК О 6 ГОДИНІ ВЕЧОРА.

Після мистецької частини програми — кава і чай.

На вечір щиро запрошуємо всю українську громаду, читачів журналу, слухачів радіопередачі, любителів українського мистецького слова та шанувальників Василя Симоненка.

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ У ПЕРШУ РІЧНИЦЮ

24 лютого 1985 р., у світлу пам'ять моєї дорогої дружини, матери, бабусі і подруги бл. п. Тетяни Тутка, яка відійшла у вічність 27 лютого 1984 р., в катедрі св. Володимира в Торонто було відправлено панахиду. Панахиду відправляли з участю церковного хору, отці Юрій Ференсів та Петро Бублик. Після панахиди, муж покійної запросив приятелів та знайомих на поминальний обід, що почався й закінчився молитвою та висловами співчуття родині. Покійній Тетяні хай буде вічна пам'ять!

На заклик свата, А. Озимчака, присутні склали 150 доларів з чого передано на "Молоду Україну" та "Вісник" по 75 дол.

Муж, сини, невістка та внуки

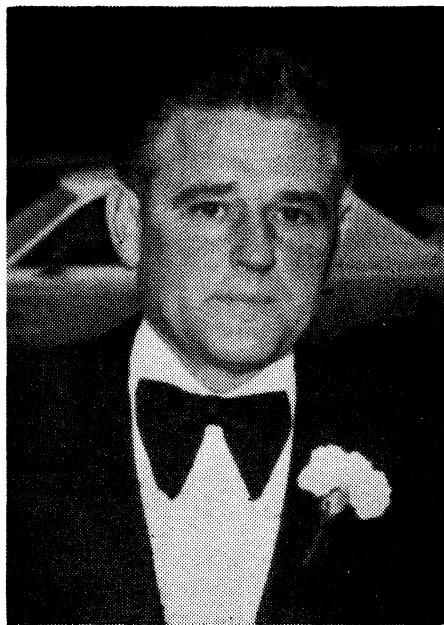
БЛ. П. ІВАН ЧЕМЕРИС

В п'ятницю, 1-го лютого 1985 р., упокоївся в шпиталі Сент Джофф в Торонто, на 52-ому році трудолюбивого життя бл. п. Іван Чемерис. Народився покійний Іван 5 травня 1933 року в селі Бобрик, Гадяцького району, Полтавської обл. Батько його — Леонтій, а мати — Текля мали 10 дітей. Іван був найменший.

До 1943 року Іван разом із своїми батьками і братами жив у своєму рідному селі.

Коли насунула чорна хмара зі сходу в 1943 р. він з батьками залишає своє рідне село Бобрик і мандрує в незнаний світ. У квітні 1944 р. приїхав у місто Грац, Австрія, там був 2 тижні. Потім переїжджає в Вілах. Звідти почали розсылати до роботи на фарми. В цей час Івану було 11 років і його забирають від родини і посилають до роботи на фарму, де він мусів тяжко працювати — переважно носити в сапетках буряки, там він захворів на запалення легенів.

По закінченню війни, родина Чемерис перебувала в таборі, де Іван знову почав ходити до української школи. В 1948 р. на весні переїжджає з родиною до Франції де і перебуває до 1950 р. Того року Іван перший з родини



Бл. п. Іван Чемерис

переїздить до Канади по контракту. Працює на півночі в лісі. В 1951 році його наречена Юлія теж переїжджає з Франції до Канади. Покійний Іван по закінченні контракту лишає працю в лісі і вони беруть в 1951 році шлюб в катедрі святого Володимира і продовжують жити в Торонто.

В квітні 1984 р. бл. п. Іванові Чемерис роблять операцію і находять невиліковану хворобу (рак). Іван відійшов у вічність залишивши у смутку дружину Юлію, сина Григорія, дочку Клару з чоловіком, брата Віктора з дружиною і брата Василя з дружиною.

Похоронні відправи по св. п. Івану Чемерис відбулися в присутності численних друзів, що прийшли помолитися за спокій душі спочилого. Відслужжені були панахиди о. Юрієм Ференсівим, а в понеділок рано була відправлена свята Літургія і заупокійна Служба Божа у катедрі св. Володимира. Служили отці Юрій Ференсів і Петро Бублик.

Тіло покійного поховано на українському цвинтарі св. Володимира на православній оселі "Київ". Хай тепла згадка про покійного завжди буде з нами, а земля прибраної ним батьківщини — Канади буде йому легкою.

Вічна йому пам'ять

Братова Марія Чемерис

ПОДЯКА

У днях нашої глибокої журби з відходом у вічність незабутнього Івана висловлюємо найщирішу подяку нашим дорогим отцям Юрієві Ференсієві і Петру Бублику, за упокійні моління за душу нашого бл. п. Івана Чемерис і за чин похорону та за слова розради для нас у нашому невимовно тяжкому горю. Рівно ж і вам шановні приятелі та знайомі найщиріше спасибі за участь на панахидах, на похороні, за надіслані квіти, за вислови сердечного співчуття по нашій так великий втраті та за присутність на поминальній тризні.

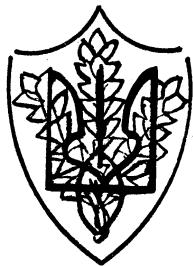
Також сердечна подяка всім особам які на заклик Василя Чемерис під час тризни зложили свої пожертві: на розбудову оселі "Київ" — 175 дол. і на журнал "Молода Україна" — 102 дол.

Збірку перевели Ліда Яцечко і Анна Уманець.

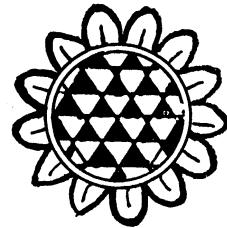
Марія Чемерис

Замість квітів на свіжу могилу св. п. Івана Чемерис, під час тризни, 4 лютого 1985 р. склали на пресовий фонд журнала "Молода Україна":

Галина Борисенко	\$15.00
Лідія і Богдан Матус	\$10.00
Марія і Василь Чемерис	\$10.00
Соня і Михайло Середа	\$10.00
Люба і Іван Юхименко	\$5.00
Михайло Савранчук	\$5.00
Іван Филипський	\$5.00
Андрій Кравченко	\$5.00
Люся Матус	\$5.00
Отець П. Бублик	\$4.00
Григорій Гук	\$3.00
Вроня Савчук	\$3.00
Пан Юськів	\$2.00
Олексій Кириленко	\$2.00
А. Решітко	\$2.00
М. Павлик	\$2.00
Олексій Коваль	\$2.00
Василина Богдан	\$2.00
С. Подляшетська	\$2.00
Галина Білорибка	\$2.00
Федір Кущ	\$2.00
Юлія Заболотня	\$2.00
Ольга Ясинович	\$1.00
Маргарета Лобур	\$1.00
Разом	
— \$102.00	



СТОРІНКА ЮНОГО ОДУМУ



Ежи Єнджеєвич

ЗАЛІЗНІ СТОВПИ

Уривок із книжки "Українські ночі" або "Родовід генія". Переклад із польської мови Євгена Рослицького

Тарас помалу почав пізнавати світ. Він, як і його брати і сестри та всі селянські діти, підвівшись на ноги, більшу частину дня проводив самопас — на подвір'ї, на леваді, або на вулиці. Вишневий садок при батьківській хаті розлягався на узбіччі пагорбка. Одного разу, коли хлопчина виліз був на той пагорбок, перед ним простягнулося багато інших пагорбків. Він побачив розлогі поля, луки і ліси. Особливо зацікавив його один із горбів, можливо тому, що своєю формою він був рівнішим за інші. Таразові навіть і на гадку не прийшло, що оце перед його очима стояв старовинний курган. Щось вабило його в той бік. А дійшовши до мети, він побачив вітряк і темний вхід до печери. По той бік схилу розляглося село. Була це Подінівка.

Тарас переконався, що крім його рідного села існують на світі ще й інші людські поселення. Відкриття це глибоко вразило його. Від того часу він уже не в силі був опиратися спокусі відкривати все нові й нові місцевості. При тому він постійно намагався усе вияснити і в усьому особисто пересвідчитись. До всього він пильно приглядався. Не раз він лежав горілиць на пагорбку, зір його потопав у блакиті. Це захоплювало його й лякало. Ану ж, упаде на землю?

Коли ж він почув від людей, що небо спирається на великі залізні стовпи, він відразу вирішив побачити їх на власні очі.

Їшов йому тоді шостий чи сьомий рік, і знову майнув він знайомою дорогою до Подінівки. Дійшовши до кургана, він минув його і пішов далі. Згодом відчув утому. Хотів вертатися додому, але збився з дороги. Вийшов на широкий шлях. Навіть і на гадку не прийшло йому, що сюдою якраз проходив Чорний Шлях. Шляхом їхали запряжені волами коzaцькі вози. Побачивши малого мандрівника, чумаки й запитали його:

— А куди ж ти йдеш, парубче?
— Додому.
— А де ж твоя хата, небораче?
— У Кирилівці.
— Так чого ж ти йдеш на Моринці?
— Я на Кирилівку йду.
— А коли так, то сідай на мажу, ми довеземо тебе додому.

Посадили його на возі, дали йому батіг у руки — хай чумакує. Доїхавши до Кирилівки, Тарас упізнав свою хату та й вигукнув:

— Онде, онде наша хата!
— А коли ти вже бачиш свою хату, то йди собі з Богом.

Катерина вже давно виглядала братика; перешукала і сад, і леваду, але не було його ніде.

Побачивши голову хлопця на перелазі, вона прожогом кинулась до нього й пригорнула зі слізами в очах:

— Ой ти, приблудо!

Нагодувала його, умила й поклала спати. Потім довго стояла ще над ним, чекаючи, поки засне.

Відповіді на головоломку "Народні пісні" в ч. 340 "М.У"

1. "Гра в зайчика".
2. "Ой з-за гори кам'яної"
3. "За городом качки пливуть".
4. "Над річкою бережком".
5. "Мак".
6. "Женчикок-бренчикок".
7. "Козака несуть".
8. "Щедрик".
9. "Дударик".



Члени ОДУМ-івського Ансамблю бандуристів ім. Г. Хоткевича з Торонто на могилі св. п. Григорія Китастого.

1-ий ряд зліва: М. Чорний (адміністратор Школи кобзарського мистецтва в Нью-Йорку), Н. Лебединська, О. Корець, Т. Дрозд, Н. Дубик, О. Кошарна, О. Ємець, О. Ємець, О. Родак.

2-ий ряд зліва: В. Родак (керівник Ансамблю), К. Кошарна, В. Корець, С. Ліщина.

Бавид Брук
30-го грудня 1984 р.
Фото О. Пошиванника

ГАРНИЙ СПОГАД

29-го грудня 1984 р. в гарній залі Тавн Гол в Нью-Йорку відбувся концерт збірної кобзарської молоді. Концерт був присвячений кобзарям і лірникам які були замордовані з наказу Сталіна 50 років тому. Нас всіх було 120 осіб. Залля була переповнена людьми і присутні тепло вітали кожну нашу точку. У першій частині концерту були виступи сольові, дуети і квінтет, а в другій збірний ансамбль взяв участь. В цій частині бандуристи заграли: "Бог Предвічний", "Щедрик", "Встань Давіде", "А мій батько орандар" та інші. Нами диригували пан Петро Китастий, Юліян Китастий, Тарас і Наталка Павловські. На закінчення ми заграли "Марш молодих", на слова Івана Багряного, музика Григорія Китастого.

Перша така велика подія відбулася тут, у

нас, в Торонто, а це був виступ збірного ансамблю молодих бандуристів Канади й США, який нараховував 148 осіб, на Протестаційній Жалобній Маніфестації на закінчення IV Конгресу СКВУ в 1983 р. В той час, хоч я і була вже членом Школи гри на бандурі, але не була ще в силі вивчити всі пісні, тож не диво що тепер я мала велику приємність бути учасником спільних проб і з захопленням готувалась до поїздки до Нью-Йорку.

Навіть і погода в цей день відповідала моїму настрою, бо хоч сніг усюди лежав, в той час в Нью-Йорку було тепло як весною.

Ця поїздка завжди лишиться мені гарним спогадом.

Тамара Дрозд
член Ансамблю бандуристів
ім. Г. Хоткевича в Торонто

Юрій Герасименко

ШКОЛА

Березень, березень...
Мрії, мов раніші сни.
Вивчиться грамоти
Він оцієї весни.

Скаже дякові
“Спасибі”, книжки позбира,
Піде в Лисянку
Учитися на маляра.

Потім на волю
Він викупить рідних своїх.
Березень, березень —
Місяць надій молодих!..

Сонце, калюжі,
На вигоні гелгіт гусей.
Відра важучі
Тарасик до школи несе.

Простоволосий,
У дранім старім сіряці.
Хлюпає з відер
На латані сині штанці.

Березень, березень —
Сніг і сліпучі струмки...
Ноги хлоп'ячі
Загорнуті у ганчірки.

Відгадайте

1. Двоє хлопчиків грали в шахи 40 хв. Скільки хвилин грав кожний з них?

2. Брати запитали, скільки йому років. Він відповів: “Мені разом із сестрою 19 років, а 5 років тому я був удвічі старший від неї”.

Скільки йому років тепер?

Брати 11 років.

Відповіді на “Відгадайте” і Загадки в ч. 341
“М.У”

1. гілка, білка
2. соловей
3. водій — жінка
4. четверо

УВАГА, ДЕТРОЙТЦІ!

Слухайте кожного першого понеділка кожного місяця одумівське півгодинне радіопересилання від 2:15 до 2:45 на радіопрограмі “Гомін України” (WCAR 1090 AM)

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ

Вельмишановний пане Ліщина!

Прошу прийміть від філії ОДУМ ім. Симона Петлюри в Детройті 50 доларів на пресфонд нашого цінного, цікавого журнала “Молода Україна”.

Бажаємо Вам та Вашим співробітникам успіхів у важливій праці.

З пошаною та одумівським привітом

Андрій Смік

— голова управи

Детройт, 11 лютого 1985 р.

Вельмишановний п. Л. Ліщина і співпрацівники!

Щиро дякую вам всім трудівникам і дописувачам, а особливо дякую п. Миколі Вірному за спомини про незабутнього одумівця Данила Завертайла. Число 340 Молодої України надзвичайне, особливо стаття пана Ф. Миколаєнка, треба б її перекласти на англійську мову, щоб ті молоді які не читають української преси змогли її прочитати.

З привітом,

Олена Лисик

1 березня 1985 р.
Ошава, Онт.

УПРАВА ФІЛІЇ ОДУМ-У В ЛОНДОНІ 1985 Р.

Дмитро Ноженко — голова

Катя Джансон — 1-ший заст. голови

Андрій Тищенко — 2-гий заст. голови

Роза Шиндлер — фінансовий референт

Володимир Співак — спортивний референт

Наталка Сніг — секретар

Григорій Яремченко — старший дорадник

ФІЛІЯ ОДУМ-У ІМ. СИМОНА ПЕТЛЮРИ в Детройті

запрошує

всіх одумівців та всю українську громаду на

ВЕЛИЧАВУ ВЕСНЯНУ ЗАБАВУ

яка відбудеться

в суботу, 4-го травня 1985 р.

в залі катедри св. Покрови

початок о год. 9-ій вечора.

Гратиме оркестра “Анатолія Колдуна” з Клівленду.

**НА ПРЕСОВИЙ ФОНД
"МОЛОДОЇ УКРАЇНИ"
ЖЕРТВУВАЛИ:**

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. Петра Семегена. Хай буде канадійська земля йому легкою, а пам'ять про добре діла покійного П. Семегена' українська громада буде пам'ятати.

Д-р Юрій Лисик, Ошава,
Ont. \$50.00
Родина Юрія і Павла Лисик,
Ошава, Ont. \$25.00
Віктор і Галина Педенко,
Торонто, Ont. \$25.00

Коляда філії ОДУМ-у в Ошаві в 1985 році, переслав Ігор Лисик

Отець Метулинський	\$10.00
А. Сосна	\$15.00
Ф. Шеремет	\$5.00
Отець Набережний	\$10.00
В. Шелогон	\$10.00
I. Куній	\$20.00
М. Клиндух	\$10.00
В. Клиндух	\$25.00
А. Горобець	\$10.00
К. Сімаговська	\$15.00
П. Петровські	\$20.00

М. Старчевський	\$10.00
Б. Скубліковський	\$10.00
Г. Карпенко	\$10.00
М. Лагода	\$5.00
I. Самохин	\$10.00
М. Сеник	\$15.00
В. Поясок	\$20.00
В. Грищук	\$15.00
М. Янчевська	\$10.00
П. Сеник	\$20.00
Панство Кацій	\$10.00
Д. Бражник	\$10.00
Отець Левицький	\$5.00
С. Кісіль	\$25.00
Б. Шалупа	\$10.00
П. Лисик	\$20.00
I. Манько	\$20.00
Г. Неліпа	\$50.00
М. Добринь	\$30.00
П. Неліпа	\$20.00
С. Перун	\$10.00
Панство Фук	\$5.00
Др. Ю. Лисик	\$75.00
I. Стезик	\$5.00
Ю. Лисик	\$100.00
М. Сирко	\$15.00
Разом	\$685.00
Др. Андрій Олексіюк, Los Angeles, USA	\$10.00

СКРОМНІСТЬ

— Хто у вашому будинку культури найкраще грає в шахи?
— Клименко, але я в нього виграю!..



В театрі дама у великому капелюсі, до глядача, що позаду неї:

— Може мій капелюх вам заважає, то я його скину...

— О, ні, боронь Боже! Ваш капелюх куди смішніший, ніж та комедія на сцені.



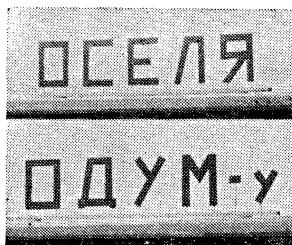
Школяр дістав низьку оцінку в школі й летить додому, як ошпарений. Налетів на сусіда, а той і питав:

— Куди це ти, Грицю, так поспішаєш?

— Додому, щоб мама вибили мене.

— Тобі того так хочеться?

— Ні. Але нехай краще мама, доки тато ще з роботи не прийшли.

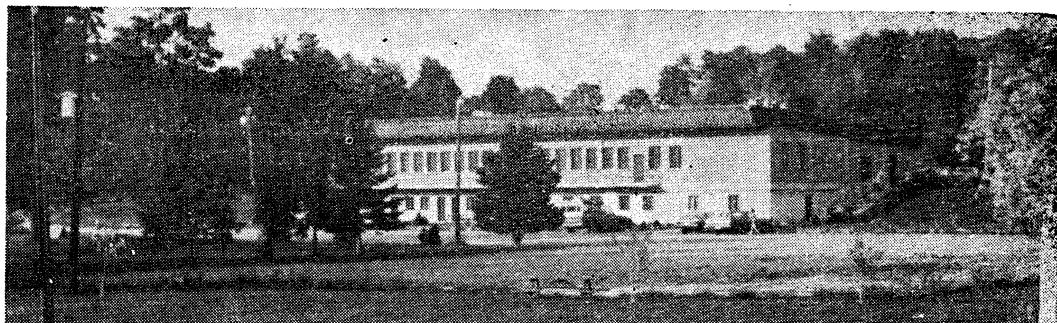


"УКРАЇНА" ВІДПОЧИНКОВА ОСЕЛЯ

Board of Directors: P. O. Box 1716, Stn. "A", London, Ont., Canada N6A 5H9

Resort: R. R. 1 (Gore Road), Dorchester, Ont., Canada N0L 1G0

Tel: (519) 455-9939 (519) 453-6130



Оселя розташована на окраїні м. Лондону, Онт., Канада, в містечку Дорчестер. На оселі відбуваються Курси Виховників ОДУМ-у, Відпочинково-Виховні Тaborи Ю-ОДУМ-у, Спортивні Тaborи ОДУМ-у, Кобзарські Тaborи ОДУМ-у, одумівські зустрічі, з'їзди, конференції, пікніки та різноманітні імпрези. Заля оселі приміщує 600 осіб і надається на різні українські імпрези з модерним кухонним устаткуванням та смачними українськими стравами. Оселею керує Рада Директорів. Голова — М. Співак. Зацікавлених прошу писати або телефонувати на повищенні подану адресу. При нагоді відвідайте оселю, а ми будемо сердечно вітати Вас.

Інформує I. ДАНИЛЬЧЕНКО — заст. голови та орг. референт

Ціна 1.25 дол.
в США і Канаді

M O L O D A U K R A I N A

If not delivered please return to:

Box 40, Postal Station "M"
TORONTO, ONT., CANADA
M6S 4T2

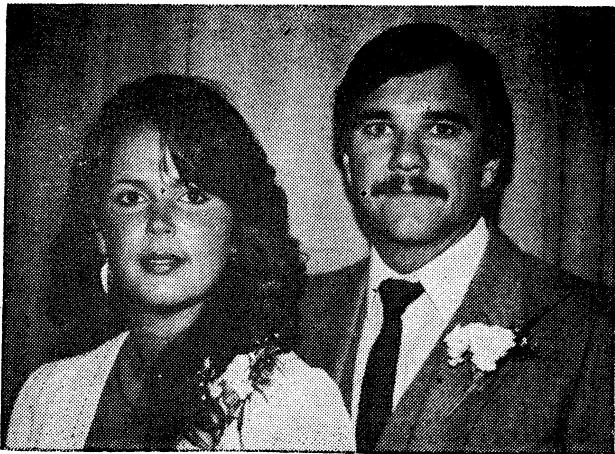


**КРЕДИТОВА СПІЛКА "СОЮЗ" —
ПОВНІСТЮ ДО ВАШИХ ПОСЛУГ**

Зaproшуємо Вас познайомитись із нашими фінансовими послугами і вибрати одну з них яка буде найбільше вигідна Вам. Чекові конта, ощадничі конта, Р.Р. С.П., Р.Г.О.С.П. (на закуп першої хати), різні позики, грошеві перекази, чеки для подорожуючих, і багато більше. Ваша Кредитова Спілка має великий вибір фінансових послуг щоб задоволити Вашу потребу. Розрахуйте на нас із повним довір'ям на позики із найнижчими відсотками і дорадчу обслугу. Ми є Кредитова Спілка "СОЮЗ" яка є повністю до Ваших послуг. Звертайтесь до нас за всіма Вашими фінансовими потребами.

2299 Bloor St. West 406 Bathurst St.
Toronto, Ontario M6S 1P1 Toronto, Ontario M5T 2S6
Tel. 763-5575 Tel. 363-3994

9:30 ам-6:00	рм	Понеділок	12 noon-5:00	рм
9:30 ам-6:00	рм	Вівторок	10:00 ам-5:00	рм
9:30 ам-6:00	рм	Середа	10:00 ам-5:00	рм
9:30 ам-8:00	рм	Четвер	10:00 ам-5:00	рм
9:30 ам-8:00	рм	П'ятниця	10:00 ам-7:00	рм
9:00 ам-3:00	рм	Субота	9:00 ам-3:00	рм



**ВЛАШТОВУЙТЕ ВАШУ ПОДОРОЖ
КОРИСТУЮЧИСЬ ПОСЛУГАМИ ФІРМИ**

AVALON TRAVEL

Європа, соняшні південні країни, в дійсності, цілий світ є не даліше вашого телефона. Дозвольте нам подати вам безоплатно наші низькі ціни, та інші інформації і поради у вашій мові.

Петро і Міла Критюк

Toronto, Ont. M6C 1C5
892 St. Clair Ave., West
Tel. (416) 625-9618



R. CHOLKAN & CO. Ltd.

2204 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6S 1N4

INSURANCE FOR: FIRE. AUTO. LIFE
УСЯКОГО РОДУ АСЕКУРАЦІЇ ВІД ВОГНЮ,
НА АВТА, ВІД КРАДЕЖІ, НА ХАТУ.

Телефонуйте до

ЯРОСЛАВА КОВАЛЯ

Tel.: 763-5666